GLASILO SZDL OBČINE KAMNIK

Kamniški občan

ŠT. 6 LETO 19 31. MAREC 1980 CENA 3 DIN

Nekatere naloge bo še treba uresničiti

Informacija o programskih aktivnostih občinske konference SZDL, o kateri so razpravljali sredi marca, daje le okvirno sliko o delovanju občinske konference SZDL – natančnejše poročilo bo namreč pripravljeno v jeseni, ko bo volilna konferenca.

Kljub temu pa je že iz te informacije mogoče povzeti, da opravljeno delo ni bilo skromno, saj se je socialistična zveza delovnega ljudstva v občini tvorno vključevala na vsa torišča družbenopolitičnega in gospodarskega življenja v občini, tako v razprave o rezultatih gospodarjenja, v pripravo planskih dokumentov, v oblikovanje političnih stališč k aktualnim temam (uveljavljanje ekonomskih stanarin, prehod na usmerjeno izobraževanje in podobno), v prireditve ob jubileju Kamnika. Ne gre prezreti aktivnosti pri uresničitvi akcije Nič nas ne sme presenetiti, za katero je občinska konferenca SZDL dobila tudi priznanje Zveze rezervnih vojaških starešin Jugoslavije.

Ob vsem tem pa ni mogoče spregledati tistih področij, na katerih bo treba čimprej zavihati rokave in postoriti zastavljene naloge. Na nekatere so opozorili na konferenci. Gotovo je najpomembnejša oblikovanje skupnosti za pospeševanje kmetijstva oziroma samoupravna dograditev kmetijsko zemljiške skupnosti, ki naj bi vključevala tudi skupnost za pospeševanje kmetijstva. Nosilci te naloge so sicer znani, a očitno brez političnega posredovanja socialistične zveze stvari ne bodo zakorakale po pravi poti. Pa bi morale. Še toliko bolj, ker v občini s številnimi akcijami in ukrepi vzpodbujamo kmetijstvo.

Druga pomembna naloga je preoblikovanje krajevne skupnosti Kamnik, ki je že dolgo preobsežna, da bi lahko ostala taka kot je, saj ne omogoča neposrednega uveljavljanja v samoupravnem snovanju in odločanju dovolj širokemu krogu občanov.

Zasnovati oziroma zdramiti pa bo treba tudi potrošniške svete, ki svoje vloge doslej praktično niso opravljali. Podobno je s hišnimi sveti.

Na konferenci, ki sta se je udeležila tudi Jože Novak, predsednik medobčinske konference SZDL za ljubljansko regijo in Franc Svetelj, sekretar medobčinskega sveta ZKS, so sprejeli tudi programsko usmeritev o delovanju v letošnjem letu, ki zajema vsa pomembna področja, od uresničenja politike stabilizacije do vključevanja v pripravo planov za prihodnje srednjeročno obdobje, in stalnih nalog socialistične zveze, pri čemer seveda ni mogoče spregledati politično mobilizacijske vloge, ki jo mora SZDL krepiti v široki fronti pri vsaki nalogi in aktivnosti.

J. T.

Na seji občinske konference SZDL, ki sta se je udeležila tudi sekretar medobčinskega sveta ZKS in predsednik medobčinskega sveta SZDL za ljubljansko regijo, so okvirno ocenili delovanje občinske konference SZDL in sprejeli program delovanja za letošnje leto, ki postavlja pred SZDL veliko odgovornih nalog.

Večja vloga občinske konference ZK

Ko so februarja na seji občinske konference ZK v Kamniku sprejemali statutarni sklep, to ni bila gola formalnost, pač pa globoka vsebinska sprememba v delovanju občinske organizacije zveze komunistov.

Gre predvsem zato, da je s tem sklepom, ki izhaja iz zaključkov VI. seje CK ZK Slovenije, praktično izpeljana vodilna vloga občinske konference ZK pri oblikovanju družbenopolitične aktivnosti komunistov v občini. V preteklosti se je občinski komite marsikje spremenil v telo, kjer se je oblikovala politika v občini, dočim so bili člani konference nekoliko ob strani, ali pa so bili le od časa do časa informirani o tem, kaj je sklenil komite in podobno.

Novi občinski konferenci bo predsedoval predsednik, ki ga konferenca sedaj ni imela. Tudi to bo pripomoglo k samostojnejši vlogi tega najvišjega organa ZK v občini.

Enkrat letno se bo konferenca sestala v razširjeni sestavi kot programsko-volilna konferenca. Sestavljali jo bodo delegati vseh osnovnih organizacij ZK, poleg tistih, ki sestavljajo redno konferenco.

Komite bo kot politično izvršilni organ konference skrbel predvsem za uresničevanje sprejetih stališč. Sestavljen bo tako, da bo vsak član komiteja odgovoren za določeno delovno področje.

Tudi člani občinske konference v bodoče ne bodo delovali samo na sejah, pač bodo imeli konkretne zadolžitve za eno ali več osnovnih organizacij v katerih bodo spremljali in usmerjali njihovo aktivnost.

Titovo načelo o kolektivnem delu in dogovornosti bo v občinski organizaciji ZK uresničeno tudi s krajšimi mandati vodilnih političnih delavcev. Predsednik občinske konference bo svojo nalogo opravljal eno leto, seveda neprofesionalno, sekretar komiteja pa dve leti, dočim je mandat članov občinske konference in komiteja štiri leta.

Seveda pa vse te organizacijske spremembe ne bodo dosti pomagale, če se ne bo povečala aktivnost članstva ZK v osnovnih organizacijah, zavest in odgovornost komunistov, ne samo za ugotavljanje problemov in težav, pač pa tudi za spreminjanje razmer in za prave medčloveške samoupravne socialistične odnose na vseh področjih in v slehernem okolju.

– LJ

60-letnica železničarske stavke

Letošnje proslavljanje jubilejev ZK in revolucionarnega delavskega gibanja je strnjeno na prireditve ob 60-letnici železničarske stavke in dogodkov na Zaloški cesti.

Proslave in prireditve ob 60-letnici železničarske stavke bodo trajale vse leto, imele pa bodo predvsem delovnoslovesni značaj. To pomeni, da bodo aktivnosti na tem področju usmerjene k oživljanju revolucionarnih in delovnih tradicij s prikazom pogojev, razmer in procesov v vseh obdobjih naše revolucije. Na osnovi tako vsebinsko izdelanega programa bo predvsem mladim laže predočiti razvoj razmer in dogodkov in še posebej vlogo delavcev-železničarjev skozi vso revolucijo. Prav iz vrst železničarjev so namreč izšli mnogi prvi vodilni komunisti na Slovenskem, v številnih železničarskih družinah se je ohranila ta borbena tradicija do današnjih dni.

Osrednja spominska slovesnost bo 15. aprila ob 16. uri ob spomeniku padlim železničarjem na Zaloški cesti v Ljubljani.

Ukrepi niso potrebni

Na osnovi republiškega dogovora o uresničevanju družbene usmeritve razporejanja dohodka v letošnjem letu, smo v občini pripravili tudi občinski dogovor, s katerim so se nosilci nalog na samoupravni osnovi dogovorili o razporejanju dohodka.

Odbor udeležencev za spremljanje in izvajanje tega dogovora, ki ga sestavljajo delegati podpisnikov – vse delovne oziroma temeljne organizacije materialne in nematerialne proizvodnje, izvršni svet občinski sindikalni svet, občinski komite ZKS, SDK in družbeni pravobranilec samoupravljanja – je na svoji prvi seji ocenil sprejemanje tega dogovora in obravnaval tudi podatke o tem, koliko delovnih organizacij je v prvem mesecu letošnjega leta izplačalo višje osebne dohodke kot bi jih smeli po določilih zvezne resolucije.

Od 65 udeležencev dogovora o družbeni usmeritvi razporejanja dohodka v letošnjem letu v občini Kamnik pristopnih izjav ni posredovalo 17 podpisnikov: 11 iz materialne proizvodnje in 6 iz nematerialne proizvodnje. Odbor bo te delovne organizacije pozval, naj pristopne izjave čimprej pošljejo, saj so službi družbenega knjigovodstva vse delovne organizacije materialne in nematerialne proizvodnje poslale izjave o uskladitvi samoupravnih aktov o delitvi dohodka, osebnih dohodkov in sredstev skupne porabe z usmeritvami resolucij in dogovorov.

Prav zaradi tega odbor meni, da niso potrebni ukrepi proti tistim delovnim organizacijam, ki so januarja izplačale višje osebne dohodke kot novembra lani. Osem delovnih organizacij je namreč januarja izplačalo 10 oziroma več odstotkov višje osebne dohodke kot novembra, deset delovnih organizacij je izplačalo od 5 do 10 odstotkov višje osebne dohodke in 24 delovnih organizacij do 5 odstotkov višje osebne dohodke.

Tak sklep so podprli tudi na seji izvršnega sveta in kot uspešno ocenili delitveno razmerje dohodka v preteklem letu. Podatki namreč kažejo, da je lani dohodek v primerjavi z letom 1978 porasel za 31,4 odstotka, osebni dohodki pa so za isto primerjalno obdobje porasli 24,8 odstotka. To pomeni, da so osebni dohodki lani zaostajali za rastjo dohodka kar za 20 odstotkov in da je bila torej že v preteklem letu v razporejanju dohodka prisotna stabilizacijska usmeritev.

J. T.

Žičnica je popravljena

Kljub vsem obljubam, da bo gondolska žičnica po novih nosilnih vrveh popeljala smučarje na Veliko planino še pred koncem zime, se je prvič zavrtela na drugi dan pomladi, 22. marca toda navdušeni smučarji so smuko na Veliki planini le lahko okusili, saj je bilo ob otvoritvi žičnice na smučiščih snega še dovolj – zadnji topli dnevi pa seveda tudi tu počasi talijo snežno odejo.

● *Kako bomo delali v prihodnjem srednjeročnem obdobju*

Modernizirano lončarstvo

Lončarsko podjetje Komenda je delovna organizacija, ki ima nekaj posebnosti. Mednje prav gotovo velja zapisati, da jo vodi ženska roka – Milena Bombač je namreč edina direktorica v naši občini. Druga posebnost delovne organizacije je skromno število zaposlenih – vseh delavcev je devetnajst, pa vendar pripravijo za trg na tisoče izdelkov. Tretja posebnost je, da je njihova proizvodnja, čeprav so majhna delovna organizacija, ki za svojo osnovno surovino uporablja glino, skoraj neverjetno mehanizirana. Naslednja značilnost je njihovo samoupravno življenje, saj se o vseh stvareh dogovorijo vsi skupaj, če ne gre drugače, kar med malico. Najbrž prav zato živijo in delajo kot ena družina, kar je spet ena njihovih posebnosti.

Posebnosti pa s tem še nismo izčrpali in za ravnovesje velja zapisati tudi tisto, da so v delovni organizaciji lani zaradi bolniških izostankov izgubili okrog 16 odstotkov delovnih dni. Podatek je manj zaskrbljujoč, če vemo, da so bili od vseh zaposlenih le trije skoraj vse leto v bolniški.

Zato pa so bili toliko uspešnejši v gospodarjenju, saj jim je celotni prihodek porasel za 22 odstotkov, dohodek pa za 17 odstotkov. Taki rezultati so predvsem posledica modernizacije proizvodnje. Samo za primerjavo lahko zapišemo, da je en sam delavec pred desetimi leti izdelal v enem dnevu sto ali nekaj več lončkov za cvetje, danes je proizvodnja cvetličnih lončkov desetkrat večja, saj z enim strojem naredijo na dan preko tisoč lončkov. Seveda je bila predpogoj za modernizirano izdelavo lončkov modernizacija priprave osnovnega materiala – tudi glino obdelujejo strojno. Mehaniziran pa je tudi izkop surovine, ki jo je še vedno dovolj v domačem kraju.

V Lončarskem podjetju, ki bo letos praznovalo petdesetletnico obstoja, je torej proizvodnja cvetličnih lončkov in korit modernizirana. Še vedno pa ročno izdelujejo tako imenovano kmečko posodo: lonce, vrče, vaze, skodele in modele za peko potice, po katerih je povpraševanje vedno tolikšno, da vsem željam ne morejo ustreči.

Težav s prodajo v Lončarskem podjetju tudi sicer nimajo, saj bi lahko prodali več kot zmorejo narediti – tako trgovskim podjetjem kot vrtnarijam in tudi posameznikom. Zato se tudi niso ogreli za izvoz svojih izdelkov na ameriški trg, čeprav so ponudbo dobili.

»V prihodnjem srednjeročnem obdobju bodo vsa naša prizadevanja usmerjena v odpravljanje težkega dela,« pravi Milena Bombač, ki je v Lončarskem podjetju sedemnajst let. »Najprej bomo zgradili skladišče za surovine, saj brez njega ne moremo več. Potlej pa bomo vsa razpoložljiva sredstva namenili za nakup strojev za predelavo surovine ter za nove stiskalnice. Radi pa bi mehanizirali tudi sušenje, opravilo, ki še vedno terja največ napornega dela.«

JANA TAŠKAR

Primanjkuje surovin

Poročilo o gospodarjenju kamniških temeljnih oziroma delovnih organizacijah v februarju 1980 (po obrazcu IND 1) opozarja na naslednje probleme.

Težave pri oskrbljenosti z domačimi surovinami in materiali imajo v podjetju Meso, Tovarni usnja – TOZD Usnjarna, v Donitovih tozdih Kemostik in Trival ter v Svilanitovih tozdih Svila Frotir, z uvoženimi surovinami pa v tozdih Tovarne usnja – Usnjena konfekcija ter Usnjarna, v Menini, v Donitovih tozdih in Kemostik in Trival ter v Svilanitovih tozdih Svila ter Frotir.

Pomanjkanje embalaže ovira delo v Stolovi TOZD – Tovarna ploskovnega pohištva, v Donitovi TOZD Kemostik ter v Svilanitovih tozdih Svila in Frotir.

Slabo dobivajo naročila za izvoz v Donitovi TOZD Trival. V Tovarni usnja, TOZD Usnjarna in TOZD Usnjena konfekcija ter v Svilanitovih tozdih Svila in Frotir imajo slabo stanje plačanih računov. V Svilanitovih tozdih Svila in Frotir imajo težave s krediti za obratna sredstva.

Sporna Podgorska zemlja

V zadnji številki Kamniškega občana smo objavili obširnejši zapis s sestanka predstavnikov družbenopolitičnih organizacij in samoupravnih organov krajevne skupnosti Podgorje s predstavniki občinske skupščine, na katerem so obravnavali industrijsko obrtno cono v Podgorju. Po triurni razpravi so na tem sestanku sprejeli odločitev, da bodo družbenopolitične organizacije in samoupravni organi krajevne skupnosti Podgorje na zboru občanov podpirali po demokratični in samoupravni poti sprejete dokumenta o namembnosti območja severno in južno ob Korenovi poti, ki povezuje Duplico s Podgorjem. Da bodo torej podpirali nadaljnjo pozidavo industrijske cone in pozidavo severnega dela obrtne cone.

Vendar pa te svoje odločitve na zboru občanov Podgorja, ki je bil 26. marca, niso najbolje uveljavili. Razprava se je znova spustila po že večkrat uveljavljeni poti očitkov in pomislekov. Delovno predsedstvo (Prašnikar, Poravne in Galjot, zapisnikar Štefka Brolih, overovatelja zapisnika Valentin Jagodic in Svetlin) zato ni imelo lahkega dela, saj so besede pogosto padale druga čez drugo.

Razprava je bila sicer živahna že ko so ocenjevali uresničene načrte v preteklem letu in finančno poročilo ter letošnji načrt krajevne skupnosti. Svoj vrhunec pa je doživela po uvodni razpravi Lojzeta Jagodica, ki je predstavil prostorsko gospodarski položaj krajevne skupnosti Podgorje, pri čemer je posebej poudaril, da je v Podgorju dovolj sposobnih ljudi, ki bi se dolgoročno ukvarjali s kmetijstvom in da mora biti urbanizem v Podgorju, če je to vas , podrejen kmetijstvu. Zato naj bi tudi razveljavil sprejeti zazidalni načrt za industrijsko obrtno cono in zemljišča znova namenili kmetijstvu.

Vseh izjav, stališč in razmišljanj krajanov, tajnika in podpredsednika zveze društev za varstvo okolja, ni mogoče povzeti. Nekaterih tudi zato ne, ker so bila politično nesprejemljiva ali žaljiva. Morda tudi odveč, kajti podgorski kmetje so že pred zborom občanov sestavili predlog, naj na zboru sprejemajo naslednji sklep: zahodni del industrijsko obrtne cone od kokošje farme in obrata Fructal-Alko proti Podgorju naj se ne pozida in naj bo namenjen izključno kmetijstvu. Tudi v vasi naj bi poslej zidali le na površinah, ki jih ni mogoče uporabiti za kmetijstvo. In še: občinska skupščina naj v dveh mesecih odgovori na njihov predlog – če bodo vztrajali na sprejetih dokumentih, se bodo v krajevni skupnosti odločili za ustavni spor. O takem sklepu se je od 83 prisotnih krajanov odločilo 78, pet krajanov se je glasovanja vzdržalo.

Žal na zboru občanov niso odgovorili na vprašanje, ki ga je zastavil krajan Podgorja, ali bodo kmetje, ki so zemljo prodali komunalni skupnosti, to tudi odkupili. Kot ni nihče sprožil vprašanja o tem, kako so lahko predstavniki družbenopolitičnih organizacij in samoupravnih organov, ki so na sestanku konec februarja z dvigom roke potrdili, da bodo zastopali sprejete dokumente, na zboru občanov glasovali o predlogu, ki so ga pripravili podgorski kmetje.

JANA TAŠKAR

Težave v Titanu

Pomanjkanje nekaterih osnovnih in pomožnih materialov v letošnjem letu resno ovira proizvodnjo v tovarni Titan. Januarja in delno februarja so imeli velike težave z nabavo potrebnih količin kovnih odpadkov. V zadnjih tednih ne dobivajo dovolj posebnega kurilnega olja, zaradi česar narašča potrošnja livarskega koksa v livarni, ki pa ga tudi ni dobiti v potrebnih količinah.

Delo v pocinkovalnici in galvani je občasno moteno zaradi pomanjkanja solne kisline. Oskrba z električnim cinkom je bila problematična v prvih dveh mesecih letošnjega leta, ko so morali kot nadomestilo uporabljati cink pločevino in anode, sicer bi morali ustaviti proizvodnjo. Te nadomestne surovine so plačevali do 50 odstotkov dražje.

Težave imajo tudi z dobavljanjem hladnovaljanih trakov, saj železarna Jesenice z dobavami kasni, kar povzroča motnje v proizvodnem procesu.

V Titanu pričakujejo, da bodo v naslednjih mesecih posledice pomanjkanja repromateriala ter raznih pomožnih materialov in rezervnih delov iz uvoza še obsežnejše in kritične. Če ne bo mogoč uvoz – medtem je že zmanjkalo republiške uvozne kvote – bodo prisiljeni omejevati proizvodnjo in tudi izvoz.

O težavah pri zagotavljanju osnovnih in pomožnih proizvodnih materialov v Titanu so spregovorili tudi na zadnji seji izvršnega sveta. Ker pa problemov ni mogoče razrešiti v okviru občine, bodo o zapletih pri redni proizvodnji v Titanu obvestili ustrezne republiške organe.

Še enkrat o izbiri poklica

V 4. številki Kamniškega občana je Stane Zarnik napisal članek IZBIRA POKLICA. V tem članku je več netočnih ali napačnih trditev, ki očitno izhajajo iz nepoučenosti. Zaradi pravilnega informiranja občanov in učencev, ki se odločajo za poklic, smo dolžni dati točne informacije.

Cenimo željo OK SZMS Kamnik, da se poklicno usmerjanje izboljšuje in izpopolnjuje, vendar je treba stvari reševati strokovno.

Res je, da strokovna služba skupnosti za zaposlovanje vedno znova ugotavlja, da je eden od ključnih problemov v poklicnem svetovanju ravno nepoznavanje poklicev. Spoznavanje učencev s poklici pa ni samo naloga strokovne službe skupnosti za zaposlovanje in osnovnih šol, ampak celotne družbe. V to spoznavanje poklicev bi se lahko (in prav bi bilo) vključila mladinska organizacija. V ta namen se je tudi lani oglasil predstavnik OK ZSMS v strokovni službi za zaposlovanje, kjer je dobil informacije o našem delu in možnostih njihovega sodelovanja. Koliko so na tem področju napravili, naj povedo sami.

Strokovne službe skupnosti in strokovne službe na osnovnih šolah imajo ustaljen sistem predavanj za učence v 7. in 8. razredih osnovnih šol, predvajanj filmov o poklicih. V šolskih knjižnicah si učenci lahko izposodijo knjigo Poklici in šole, v kateri so na kratko opisani poklici in glavni učni predmeti v izobraževanju za te poklice in druge koristne informacije. Prav tako so na razpolago (ali pa jih učenci osebno dobijo) še drugi letaki in brošure. Poleg tega vsako leto organiziramo na srednjih šolah predavanja o poklicih in šolanju za tiste učence in njihove starše, ki jih zanimajo konkretni poklici in pripravimo ekskurzije v delovne organizacije. Na te ekskurzije ne gredo razredi ampak učenci, ki se zanimajo za poklice v delovnih organizacijah, ki jih obiščemo. Naj navedemo še konkreten podatek: v lanskem letu smo organizirali ekskurzije pod strokovnim vodstvom s posebnim poudarkom na deficitarnih poklicih v delovne organizacije – Svilanit, Titan in Alprem. Posebej smo organizirali predavanja za starše učencev 8. razredov. V šolah se tudi mladinske ure koristijo za dejavnost poklicnega usmerjanja.

To so le glavne metode informiranja. Poleg tega zagotavljamo, tako strokovna služba kot šole, še informacije posamezniku o poklicih in šolanju za poklic. Če pa hočemo posamezniku ustrezno svetovati, moramo poznati njegove poklicne želje, sposobnosti, učne uspehe in druge pomembne podatke. Jasno, da to ni vse, ampak je treba usmerjati v skladu z družbenimi potrebami.

Kateri so deficitarni ali suficitarni poklici, pa strokovna služba skupnosti za zaposlovanje ve in mora vedeti, ker izobraževanju sledi zaposlitev. O dejanski (ne namišljeni) deficitarnosti ali suficitarnosti poklicev lahko objektivno presoja le strokovna služba skupnosti za zaposlovanje, ker redno spremlja potrebe in povpraševanje po kadrih.

Poklicno usmerjanje ni izoliran proces, ampak sta njegov sestavni del štipendiranje in zaposlovanje, zaradi česar se te naloge združujejo v strokovni službi skupnosti za zaposlovanje. Te naloge v strokovni službi v Kamniku izvajajo: psiholog, ki dela pol delovnega časa v Kamniku in pol v Domžalah, svetovalec za poklicno usmerjanje in štipendiranje in zaposlovalec. Nujno moramo opozoriti na napačno trditev v članku, da je predvpis v usmerjeno izobraževanje konec marca. To ni predvpis, ampak zgodnejši vpis, kar pomeni, da se bodo učenci morali vpisati v mesecu maju, če se bodo želeli izobraževati naprej.

Napačna je tudi trditev, da je bil že izdelan predlog mreže šol usmerjenega izobraževanja. Bil je izdelan osnutek, predlog pa bo izdelan v mesecu marcu. Mnogi starši sprašujejo, kako bo z usmerjenim izobraževanjem, kako bo z vpisovanjem in tako dalje. Ker ta vprašanja še niso razčiščena, na tem mestu ne moremo dajati informacij, ker bi s tem lahko zavajali tako učence kot starše.

Nikjer tudi ni omenjeno, da v občini že drugo leto deluje koordinacijski odbor za usmerjanje vpisa, v katerem so zajeti predstavniki: OIS Kamnik, skupnosti za zaposlovanje, OK SZDL Kamnik, OK ZSMS Kamnik, kadrovske službe občinske skupščine, občinski upravni organ za ljudsko obrambo, ICRM, IO podpisnic SS o štipendiranju učencev in študentov in delovnih organizacij KIK, STOL, TITAN, SVILANIT. V koordinacijskem odboru se formira politika usmerjanja vpisa za našo občino in na teh sejah smo pričakovali tudi predloge OK ZSMS. Vendar pa je bil predstavnik OK ZSMS prisoten le na eni seji v lanskem letu.

Ob zaključku moramo poudariti, da poklicno usmerjanje ni le stvar strokovne službe skupnosti za zaposlovanje in šolstva, ampak da je to stvar naše celotne družbe, zaradi česar je potrebno prizadevanja v tem smeri združevati in krepiti, ne pa drobiti s članki, ki slonijo na napačnih ali nepopolnih podatkih.

Strokovna služba skupnosti za zaposlovanje Kamnik

Preoblikovanje KS je kompleksen proces

Že nekaj let tečejo v Kamniku razprave o preoblikovanju oziroma razdelitvi krajevne skupnosti Kamnik na več manjših krajevnih skupnosti. Potreba po tem se je pokazala že pred leti, saj v tako veliki krajevni skupnosti ni bilo mogoče organizirati samoupravnega usklajevanja interesov in odločanja tako, da bi vsi občani preko delegatskega sistema lahko sodelovali v odločanju. Z razdelitvijo krajevne skupnosti Kamnik na manjše krajevne skupnosti bi samoupravno odločanje približali občanom, to pa bi jih vzpodbudilo k aktivnejšemu vključevanju v proces odločanja, ki bi tako postalo bolj neposredno in kvalitetnejše.

Ker preoblikovanje krajevne skupnosti ni samo njeno prostorsko preoblikovanje, se ob tem pojavlja še vrsta problemov, ki jih bo potrebno sočasno reševati. Pred koordinacijskim odborom za preoblikovanje krajevne skupnosti stoji zato vrsta pomembnih nalog, katerih razreševanje pogojuje prostorsko preoblikovanje krajevne skupnosti.

Nedvomno najpomembnejša je ugotovitev, da je potrebno ob tem realizirati vlogo krajevne skupnosti kot posebne odprte interesne skupnosti, v okviru katere se morajo na samoupravnih družbenoekonomskih in humanističnih temeljih razvijati medsebojni odnosi med občani.

Nesporno je dejstvo, da je za izdelavo predloga prostorskega preoblikovanja potrebno najprej opredeliti izhodišča in merila, na katerih naj bi bil ta predlog izdelan. Že v dosedanjih javnih razpravah se je pokazalo, da je potrebno upoštevati celovitost teh meril, ki jih bo v javni razpravi potrebno najprej verificirati. Ta merila so oblikovanje logično oziroma naravno zaključenih enot, ne prevelika razlika v velikosti novih krajevnih skupnosti, natančno opredeljeni in urejeni družbenoekonosmki odnosi, jasno dogovorjena organiziranost in opredeljeno mesto in organiziranost strokovnih služb. Preoblikovanje tudi ne bi smelo pomeniti prekinitev v razvoju posameznih področij sedanje krajevne skupnosti, potrebno pa bi se bilo dogovoriti tudi za način razreševanja skupnih nalog.

Preoblikovanje KS Kamnik je nedvomno kompleksna in obsežna naloga, ki bo za uspešno realizacijo zahtevala angažiranje vseh dejavnikov in tudi sodelovanje vseh delovnih ljudi in občanov.

J. Z.

KRVODAJALSKA AKCIJA

Letošnja redna krvodajalska akcija v kamniški občini bo od 12. do 16. maja. Podrobna navodila bo posredovala RTV Ljubljana in dnevno časopisje.

● *Poznate našo krajevno skupnost?*

Cesta lepše prihodnosti

Kraj Sela z okoliškimi zaselki Markovo, Rožičevo, Znojile, Sovinja peč, Bela peč in Studenec sodi med manjše krajevne skupnosti v občini, saj šteje samo 432 prebivalcev. Kljub temu je tu močno razgibano družbeno-politično in kulturno življenje, ki daje velik prispevek k razvoju krajevne skupnosti.

ŠOLA–SREDIŠČE ŽIVLJENJA

Skoraj neverjetno se sliši, da je štirirazredna šola na Selah pred slabim stoletjem štela preko 100 učencev in da jih šteje danes od 1. do 3. razreda le še 15. Za 4. razred je premalo učencev, zato obiskujejo štirirazrednico v Šmartnem. Včasih je imela vsaka vaška družina veliko otrok, danes so družine s petimi ali več otroki le še redkost. Kmalu po vojni in še do nedavnega so mladi vaščani množično odhajali za zaslužkom v mesta in tako se je iz leta v leto praznila tudi šola. Modernizacija Tuhinjske ceste in obeti za boljšo bodočnost kmetijstvu pa tudi mlade družine vse bolj zadržuje na domači zemlji, kjer si ustvarjajo nove domove. Tako se v naslednjem letu obeta tudi večji prirastek osnovnošolskih otrok in sčasoma se bo selska šola prav gotovo zopet napolnila.

Učiteljica Frančiška Veršnik je prestopila prag med vojno požgane šole pred 35. leti. S poukom so začeli kar v kletnih prostorih, ki so po požaru edini ostali nepoškodovani. Tu si je kasneje tovarišica Veršnikova, ki jo vsi poznajo z imenom Radka, ustvarila svojo družino in novi dom. Svojemu poklicu in drugim dolžnostim na vasi pa je ostala zvesta do današnjih dni, saj se ji v letošnjem šolskem letu iztekajo zadnji dnevi radosti, skrbi in prizadevanj ob polnjenju drobnih glavic z učenostjo. Vsa ta dolga leta pa se ni posvečala zgolj učencem, temveč je kot družbeno-politična delavka na vasi mnogo prispevala k razvoju krajevne skupnosti na številnih področjih.Še sedaj se mnogi nanjo obrnejo po nasvet. Zadnja leta pa uspešno vodi dramsko skupino, ki se tudi v drugih krajih v Tuhinjski dolini predstavlja s priljubljenimi igrami.

SPOMINI, KI ŽIVIJO

Sela s svojimi zaselki sodijo med območja, ki so med NOV močno zakrvavela, saj je v teh krajih padlo za svobodo kar 32 krajanov. Devet so jih postrelili kot talce, v NOV je omahnilo v smrt devet borcev, najstrašneje pa so končali v ognju vaščani iz Sovinje in Bele peči maja 1944 leta. V plamenih lastnih domačij je zgorelo 12 vaščanov, med njimi tudi štirje otroci od 7 do 14 let. Na nepozabne trenutke pobesnelih sovražnikov nas danes opozarjajo tri spominske plošče z vklesanimi imeni na osnovni šoli in spomenika v Sovinji in Beli peči, karero redno obiskujejo in urejajo tudi tamkajšnji šolarji. Med vojno so Nemci poleg šole požgali tudi vaško župnišče, mežnarijo in kulturni dom, kar so vaščani vsa leta po vojni pridno obnavljali. In danes so lahko ponosni na šolo in kulturni dom, v katerem prirejajo številne proslave ter druge kulturne prireditve in praznovanja, ki se jih vaščani udeležujejo v velikem številu.

Partizanske kraje na Selah in okolici radi obiskujejo tudi drugi šolarji, nekdanji borci, vojaki, mladina in borci nekdanje Kamniške čete, katerim selski šolarji pod vodstvom tovarišice Radke večkrat priredijo prijetno srečanje s kulturnim programom. Letos jim je Kamniška četa poklonila 10 knjig iz zbirke Zlata knjižnica, ki so se jih učenci zelo razveselili.

NAČRTI PRIHODNOSTI

V razgovoru z Janezem Bizjakom, predsednikom krajevne skupnosti, pa smo izvedeli tudi za želje in načrte KS za njen razvoj in lepšo bodočnost krajanov. Med najpomembnejšimi nalogami, ki so si jih zadali letos, je prav gotovo asfaltiranje ceste od Podhruške do Sel v dolžini 1800 metrov. Zgraditi nameravajo tudi dva mostova na tem odseku, kar bi jih skupaj veljalo okrog 6 novih milijonov. Krajani bodo sami prispevali 600 tisoč dinarjev. Nekateri bodo primaknili po 10 tisoč, drugi tudi do 20 tisoč dinarjev, odvisno od oddaljenosti od ceste in socialnega položaja posameznih družin. Ostali potrebni denar bodo primaknili krajevna skupnost, Stanovanjsko in komunalno gospodarstvo ter kamniško Gozdno gospodarstvo.

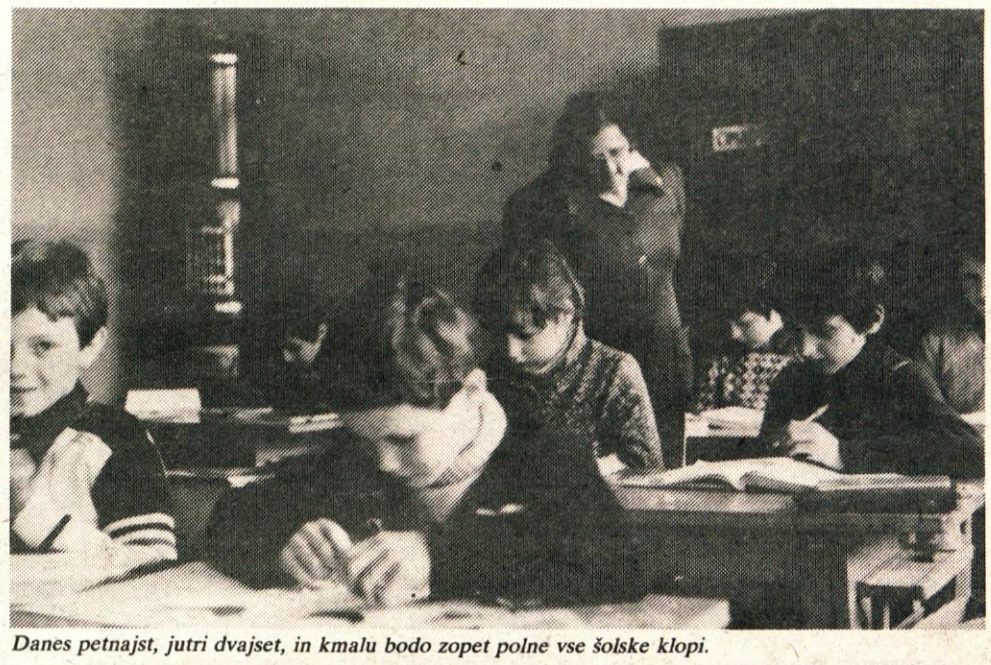

Danes petnajst, jutri dvajset, in kmalu bodo zopet polne vse šolske klopi.

To pa seveda še ni vse. Krajani bodo sami zavihali rokave in se lotili nekaterih del, predvsem gradnje mostov. Nekateri kmetje so prostovoljno odstopili zemljišča za cesto, drugi bodo pomagali s prevozi in podobno. Skratka, nobeno delo jim ni pretežko in nobena cena previsoka za dobrobit in razvoj njihovega kraja. Glavni pobudnik za asfaltiranje selske ceste je bil napreden kmet Luka Juteršek, ki je od predvidenega asfalta oddaljen dober kilometer. Cesto bodo tudi primerno razširili, saj bo skupaj z bankinami merila 6,5 metra.

V preteklem letu so med drugim zgradili nov vodovodni zbiralnik v vasi Poljane, krajevna skupnost je dala tudi denar za obnovo šolske strehe. S postavitvijo trafo postaje v Studencah so dokončno rešili tudi elektrifikacijo v krajevni skupnosti.

Letos imajo v načrtu in izdelavi telefonski projekt, saj si že več let želijo telefonsko povezavo, vsaj za najnujnejše primere. V primeru elementarnih nesreč in drugih nevarnosti so skoraj odrezani od sveta. Za napeljavo telefonske povezave bodo sami skopali potrebne jame, kmetje pa bodo dali potreben les za telefonske drogove.

Kmetje se v teh krajih (okrog 10 trdnih kmetov) največ ukvarjajo z živinorejo, manj s poljedelstvom, ker je območje precej hribovito. Gozdovi so tu bogati, zato je prodaja lesa skoraj najpomembnejši vir dohodkov. V zadnjem obdobju ugotavljajo, da bi bilo v krajevni skupnosti Sela moč razviti tudi kmečki turizem. Nekaj kmetov izpolnjuje pogoje, vendar so še precej nezaupljivi do te precej mlade dejavnosti. Nekdo pač mora začeti, zato so se zaenkrat odločili storiti ta korak pri Močnikovih na Selah, kjer so kmečko hišo že obnovili, podstrešne prostore pa nameravajo preurediti v tri lične sobe z vsem potrebnim za goste.

Število novih družinskih hiš v teh krajih iz leta v leto narašča, velik prispevek k razvoju pa bo prinesla tudi modernizacija ceste in telefonske zveze, kar obeta krajanom ob boljši povezavi s svetom na dragoceni domači zemlji lepšo bodočnost.

Besedilo in fotografija:
MIRA JANČAR

● *Zametki kmečkega turizma*

Pomemben je prvi korak

Kmečki turizem je v naši občini še v povojih. V zadnjem obdobju pa so številne pobude, predvsem s strani občinske kmetijsko zemljiške skupnosti, zanetile prve iskrice na tem področju, ki obeta bodočnost našemu zakrnelemu turizmu.

V znani vasici Sela v Tuhinjski dolini sem obiskala kmetijo Štefke in Janeza Močnik, ki resno razmišljata, da bi morda že prihodnje leto nudila prijetne počitnice ljubiteljem neobljudene narave, svežega zraka in pristnih kmečkih jedi. Pred nedavnim sta si zakonca Močnik, ki kmetujeta na 14 hektarih zemlje vključno z gozdom, že obnovila staro kmečko hišo. Potrebno bi bilo izdelati še podstrešne prostore, kjer bi uredila tri turistične sobe s kuhinjsko nišo in sanitarijami. Načrti so naročeni in tudi nekaj posojila so jima zagotovili pri kmetijsko zemljiški skupnosti.

Gostoljubnost prijazne Štefke in Janeza Močnik prav gotovo ne bo ostala nepoplačana.

»Sama, brez pobud, se prav gotovo ne bi odločila za ta korak, je povedala prijazna gospodinja Štefka, ki je poleg kmečkih opravil v hlevu in na polju tudiizredno spretna v kuhinji. Z veseljem in zanimanjem je opravila že dva kuharska tečaja, ki ji bosta brez dvoma pomagala, da ne bo nikoli v zadregi, kaj pripraviti bodočim gostom. Kljub temu je pripomnila, da se še najbolj zanese na svojo prakso in veselje do kuhanja. Večkrat pripravi tudi mlečne izdelke, predvsem sir in maslo.

V Močnikovi hiši je čutiti prijetno domačnost in čistočo, ki je brez dvoma za kmečki turizem največjega pomena. Pogovor v tej smeri pa Štefki kar ni šel preveč iz ust, saj meni, da bi raje prej vse uredila, kar zaenkrat šele načrtuje.

Čeprav sta Močnikova sama in živita ter delata izključno na svoji kmetiji, jima ni dolgčas, kajti zemlja in živina ves čas kliče k delu, ki ga nikoli ne zmanjka. Kljub temu vedno najdeta proste trenutke za kramljanje s sosedi in znanci in njuna nrav ju takoj izda, da se nikoli ne zapirata vase. Ko se človek zaplete z njima v sproščen pogovor, izgubi občutek, da je prvič njun gost.

Verjetno je med našimi trdnimi kmetijami še veliko podobnih, ki bi znale ponuditi gostom kanček domačnosti in zdravja, ki ga bomo po utrudljivem delu in nenehnem vrvežu vedno bolj potrebovali. Samo prvi korak je potrebno storiti.

Besedilo in fotografiji:
M. JANČAR

● Na zadnji seji našega izvršnega sveta so obravnavali in sprejeli sklep o podpisu družbenega dogovora o usmerjanju smotrnega razvoja kmečkega turizma. Družbeni dogovor, ki naj bi ga podpisalo šestnajst slovenskih občin ter posamezne delovne organizacije, društva in ustanove naj bi pripomogel k nadaljnjemu uveljavljanju kmečkega turizma kot dopolnilne dejavnosti na kmetijah in k uveljavljanju te posebne zvrsti turističnega gospodarstva. Podpisniki dogovora bodo morali pri nadaljnjem razvoju kmečkega turizma upoštevati določila dogovora, ki govorijo o usmerjanju in spodbujanju te dopolnilne dejavnosti v kmetijstvu. Torej imamo nove obete za to, da se bodo prvim trem kmetom, ki so se že odločili za kmečki turizem, pridružili še novi.

Ljubljanska banka v novih prostorih

»Počaščen sem, da lahko otvorim nove delovne prostore v imenu upravljalcev Ljubljanske banke, združenih v poslovno enoto Kamnik in preko nje povezanih v temeljno gospodarsko in temeljno stanovanjsko komunalno banko. Tako smo se organizirali pred dobrima dvema letoma in danes lahko trdim, da smo se odločili prav. Na osnovi teritorialnega načela povezave s poslovno enoto smo obdržali pregled nad sredstvi in naložbami tako na gospodarskem kot na stanovanjsko komunalnem področju,« je ob otvoritvi novih delovnih prostorov poslovne enote Ljubljanske banke v Kamniku spregovoril Miha Jerman, predsednik poslovno kreditnega odbora.

»S takšno povezavo v močni temeljni banki so se tudi na finančnem področju gospodarstvu odprle preozke občinske meje, članice z našega območja imajo večje možnosti povezovanja z gospodarstvom ljubljanske regije, lažje z njim usklajujejo razvojne načrte in imajo večje možnosti za realizacijo naložb,« je dejal Miha Jerman ter v nadaljevanju naštel nekaj najpomembnejših uspehov v gospodarstvu in stanovanjsko komunalnem področju, kjer je naloge na finančno-bančnem področju opravila delovna skupnost poslovne banke v Kamniku.

Pri otvoritvi novih delovnih prostorov poslovne enote Ljubljanske banke v Kamniku pa ni mogoče prezreti še nečesa. Namreč njihove odločitve, da so za ureditev novih delovnih prostorov kupili spomeniško zaščiteno hišo v starem mestnem jedru na Tomšičevi 1, čeprav bi bila tehnološko bolj sprejemljiva odločitev za novogradnjo. Z ureditvijo pročelja in notranjosti so namreč pokazali, kako je mogoče oživiti in ohraniti stari del Kamnika.

In kako so uredili nove prostore? Kletne prostore so preuredili v arhiv, ekonomat in kotlovnico. V pritličje so se preselili delavci, ki opravljajo dela za stanovanjsko komunalne naložbe, naložbe v gospodarstvu in za plan in analize. V prvem nadstropju so uredili prostore za devizno-režimsko poslovanje, kadrovsko-splošno službo ter za vodstvo poslovne enote. Tu imajo še knjižnico in jedilnico, v drugem nadstropju pa so uredili prostor za sestanke. Treba je dodati še njihovo zadnjo odločitev, da vrta ob hiši ne bodo uredili v parkirne prostore kot so načrtovali, ampak da ga bodo že aprila uredili v okrasni vrt.

J. T.

Vtisi z razstave o Edvardu Kardelju

Nekega jutra v februarju smo jo v mrazu, ki nam je grizel nosove, mahnili v Ljubljano, da bi si ogledali razstavo o Edvardu Kardelju. Vsem nam se je ta dan vtisnil globoko v spomin.

Ponosni smo, da je med nami živel tako velik človek, ki je toliko naredil za boljši jutri vseh ljudi.

V spominu mi je ostala fotografija, ki je bila posneta, ko je predsednik republike Tito obiskal Kardelja v bolnišnici. Kardelj je bil že hudo bolan, a je predsednika Tita pozdravil z vzdignjeno pestjo. Kot bi hotel reči: »Nikdar se nisem dal in se tudi zdaj ne bom!«

Razstava nam je nazorno prikazala Kardeljevo revolucionarno dejavnost, ki je temeljila na veri v moč ljudskih množic.

Nemogoče si je bilo v borni uri ogledati prav vse. Kardeljevo življenje je bilo en sam boj, pošten in veličasten.

Novinarski krožek
OŠ Frana Albrehta, Kamnik

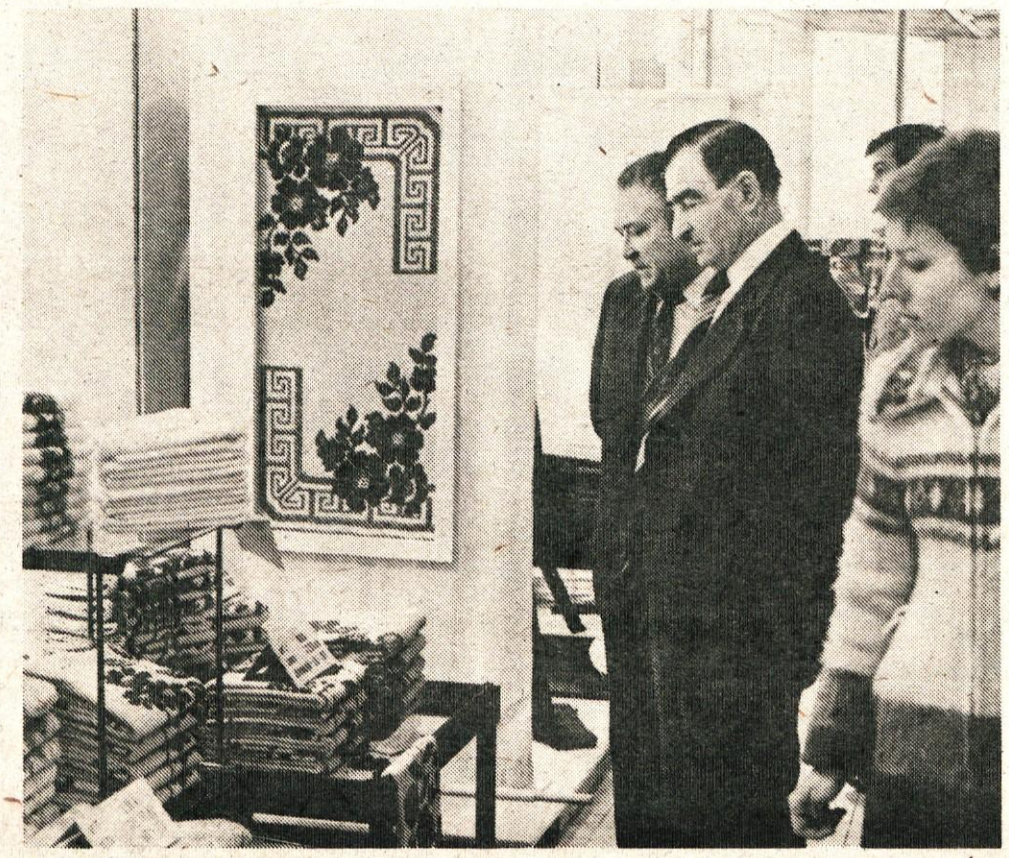

PAŠA ZA OČI – Obiskovalci so si z zanimanjem ogledovali pestro izbiro Svilanitovih izdelkov. Kaj ne bi, saj v naših trgovinah ponavadi ni najti tolikšne izbire brisač... (Foto: Janez Zrnec).

Ljubeznivo opravičilo

Razvoj trgovsko proizvodnih odnosov vse prepogosto izraža težnjo, da bi proizvajalci svoj izdelek čim dražje prodali. Pri tem seveda bolj malo mislijo na potrošnika. Še vedno pa imamo izjeme, in eno od teh delovnih organizacij velja zato posebej pohvaliti.

Zagrebški Večernji list je objavil tole vestico. Neka tovarišica je kupila enega od izdelkov Živilske industrije Kamnik. Presenečena je v mešani solati našla tudi košček plastike in na to opozorila proizvajalca. V Eti so se zahvalili za opozorilo, se oprostili in tudi posredovali ustrezno pojasnilo, ki pravi: »Surovine za mešano solato nam dovažajo s plastičnimi zaboji, ki se lahko med prevozom tudi poškodujejo. Ko smo surovine stresli v stroj za pranje, se je verjetno odlomil košček plastike. Zaradi strojne obdelave in premajhne pazljivosti delavca ob tekočem traku za prebiranje je plastični košček prišel v kozarec. Tudi kontrolni službi, ki vsak dan pregleda 60 tisoč kozarcev, je pomanjkljivost ušla. Vaša reklamacija nam je opozorilo, da moramo že poostriti kontrolo izdelkov in še usposabljati delavce, ki delajo v proizvodnji živil. Škodo vam bomo seveda povrnili. Hkrati se ponovno opravičujemo in upamo, da boste kljub tej neprijetnosti ostali naš potrošnik.«

Je treba temu še kaj dodati? Ker so take poteze pri naših proizvajalcih resnično redke, ne moremo pogrešiti, če dodamo, da je dobronamerno sprejeta reklamacija hkrati tudi najboljša propaganda za posamezne izdelke in njegove proizvajalce.

H. MURAD

Frotirasta modna snovanja

Pisana paleta frotirastih brisač različnih velikosti, barv, vzorcev in kakovosti, frotirastih kopalnih plaščev in domačih halj ter kompletov za dojenčke je kar omamljala oči. Kamniški Svilanit je pred kratkim v Potrošniško informativnem centru v Ljubljani tako predstavil pestro izbiro svojih izdelkov iz frotirja.

Delovna organizacija Svilanit Kamnik zaposluje 813 delavcev, od tega kar 597 žensk. V petnajstih letih obstoja so dosegli zavidljive poslovne rezultate, o čemer zgovorno kažejo naslednji podatki: celotni prihodek v lanskem letu je znašal 353 milijonov dinarjev (samo v tozdu Frotir 312 milijonov dinarjev); letno naredijo 6 milijonov 500.000 brisač in 170.000 kopalnih plaščev; kar 20 odstotkov brisač izvozijo na zahodni trg, vse ostalo pa prodajo doma; veliko veljavo so dosegli na jugoslovanskem trgu, saj Svilanit izdeluje frotiraste brisače za 2.000 hotelov in s tem pokriva 90 odstotkov vseh potreb.

Izredne rezultate gospodarjenja dosegajo predvsem z dobro kakovostjo svojih izdelkov in pestro izbiro so menili predstavniki Svilanita ob otvoritvi razstave. Vsi izdelki so narejeni iz 100 odstotnega bombaža in tako kvaliteta kot barve vedno znova potrjujejo obstojnost in trajnost izdelkov. Poleg tega imajo v Svilanitu maloserijsko proizvodnjo, kar pomeni, da se nenehno prilagajajo željam in novim potrebam kupcev in vsako leto (spomladi in poleti) program spreminjajo ali dopolnjujejo. Predno gredo izdelki v trgovine, jih v svojem laboratoriju tudi vsestransko preiskusijo.

Poleg brisač za dom, za na plažo, za otroke (potiskane so z raznimi figurami, živalmi ipd.) jih v manjšem obsegu izdelujejo tudi za zdravstvene ustanove. Nekatere kolekcije brisač imajo na primer kar 14 odtenkov ene barve, kupci pa vse pogosteje segajo po kolekcijah brisač z začetnicami abecede ali napisi Ona-On. Nenehno iskanje in izpopolnjevanje prozvodnih programov kažejo, da bo Svilanit tudi v prihodnje vedno znova presenečal kupce s kvaliteto, modnimi barvami, vzorci in oblikami.

A. B.

Vse manj je dobrih slaščičarn...

Popoldan se je začel ob prijetni družbi za okroglo mizo. Dopisniki Kamniškega občana smo napeto prisluhnili besedi novinarja Mitja Meršola, ki ga je na naše srečanje povabila urednica. Čas, ki je minil hitreje kot smo si želeli, nam je prinesel mnogo koristnega. Predvsem smo se seznanili z osnovnimi načeli in pravili vsakega literarnega ustvarjalca.

Prva togost je hitro minila. Kramljanje med novinarji in »bodočimi« novinarji je bilo prijetno, le udeležba je bila nekoliko manjša kot sicer; verjetno zaradi preobilice dela in kar žal nam je bilo, ko smo se polni novih idej razšli. Vsak si je izbral svojo pot.

Nekateri smo se odločili za potep po Kamniku. Mlade največkrat pot zanese v bližnjo slaščičarno. Nisem se mogla upreti zapeljivi ponudbi sopotnika. Oba sva si zaželela malo okrepčila. In sva jo mahnila v Šumi. Nisem mislila na kaj posebnega. Samo sok sem izbrala, vendar sem to takoj obžalovala. Skoraj bi se opravičila uslužbenki, ki mi je neprijazno zabrusila, da soka nimajo. Pozabila sem, da pač nikjer nimajo vsega. Hitro sem se odločila, da bi mi tudi vabljiva slaščica dišala. Že sem s pogledom iskala ustrezen prostor za majhen klepet, ko me je ustavil že znani glas: »Takoj, (že pri vhodu) naročite! In sami si morate prinesti kar želite!«

Seveda sem razumela. Le kdo ne bi obupal pri toliko nepotrpežljivih gostih. Žal pa sem bila tudi sama ena tistih. Hotela sem spremembe, samopostrežbe imam že doma dovolj. Takoj sem se odločila za drugo slaščičarno.

Zakaj pa ne?

V Kamniku je dovolj slaščičarn. Treba je le izbrati najboljšo. V slaščičarni na Šutni je bilo drugače. Tukaj uslužbenci ne kadijo in ne pijejo kave. Ne vem, ali zato, ker je med službenim časom to prepovedano, ali zaradi čisto drugačnih, mogoče subjektivnih razlogov.

TATJANA PEČEČNIK

Štipendisti brez obveznosti

Iz programa mladih, ki se združujejo v področno konferenco v vzgoji in izobraževanju, izvira naloga, da se občasno organizirajo razgovori z štipendisti iz združenih sredstev. Tako je priščo do srečanja s štipendisti v začetku marca, v času ko so naše moči uprle v razprave o predlogu zakona o usmerjenem izobraževanju in v osnutek mreže srednjega izobraževanja. Razgovor je temeljil prav na teh dveh gradivih in na prikazu družbenega dogovora o štipendijski politiki. V drugem delu smo se malo bolj posvetili aktualnim politično-gospodarskim razmeram v občini in delu mladih v organizacijah ZSMS.

Prvi občutek v tem razgovoru je bil razveseljiv. Udeležilo se ga je namreč skoraj polovico povabljenih, kar v dosedanji praksi ni bila navada. Štipendisti so bili sklicani v dveh terminih.

Prva skupina žal ni reagirala na nobeno informacijo, ki so bile podane s strani članov predsedstva OK SZMS. Prešern smeh, občutek samozadovoljstva je bil glavni moto pogovora. Tudi na vprašanje, če je mogoče kdo od prisotnih aktiven v mladinski organizaciji, so odgovorili z odločnim NE. Zagotavljali so, da jim je dovolj le njihova neobvezujoča štipendija iz združenih sredstev, ki jim omogoča boljši socialni status in šolanje.

Druga skupina se je dosti bolj aktivno vključevala v razpravo tako o štipendijski politiki kot o usmerjenem izobraževanju. Menili so, da je urejanje štipendijskega statusa povsem birokratsko in pokroviteljsko. Kljub temu, da jim delovni ljudje omogočajo šolanje, pa jim po končanem uspešnem šolanju ne more nihče zagotoviti zaposlitev. Štipendiranje bi moralo prav zaradi tega imeti večje usmerjevalno funkcijo v kadrovski politiki. Njihova prisotnost v delu OO ZSMS je šibka, saj menijo, da mladinske organizacije nimajo svojih lastnih programov dela, ki bi izhajali iz hotenj mlade generacije. Preveč so vsebinsko odvisne od programa Občinske organizacije ZSMS.

Menimo, da sta bila oba razgovora dober usmerjevalni signal za oblikovanje opredelitve do tistega dela mladih, ki jim družba omogoča šolanje. Štipendistov iz združenih sredstev je v kamniški občini približno 250, sredstev v tem skladu je še več kot je zanje potrebno in se zato prelivajo za solidarnost. Seznam, evidence kadrovskih štipendistov in učencev v gospodarstvu na občinski ravni nimamo nikjer (menda te obveznosti nima nobeden). Ustrezne strokovne službe zagotavljajo, da so le-ti v organizacijah združenega dela.

Občinska konferenca ZSMS Kamnik kljub milim prošnjam ne uspe pridobiti za mladinske delovne akcije skorajda nobenega štipendista iz združenih sredstev.

Mladi štipendisti so verjetno iskreno zadovoljni, da žive v družbi, kjer uživajo te pravice in nimajo nobene povratne obveznosti, razen tega seveda, da se pridno uče?! STANE ZARNIK

Mladi slikarji razstavljajo v Ljubljani

V okviru Razstave mladih slovenskih umetnikov, rojenih po letu 1945, ki je te dni na ogled v likovnem razstavišču Rihard Jakopič v Ljubljani, razstavljajo tudi trije mladi slikarji iz Kamnika: Alojz Berlec, Dušan Lipovec in Nevenka Gregorčič. Berleca zastopajo tri tihožitja vsakdanjih predmetov, postavljenih v sugestivne barvne in kompozicijske odnose. Lipovec je predstavil dve črnobeli litografiji, Gregorčičeva pa svoja abstraktna emotivno nabita platna.

PEDIKURO – nožno opravljam enkrat mesečno v Kamniku. Informacije dobite (iz prijaznosti) pri Silvi Janežič, Kamnik, Kolodvorska 1.

Prodam pohištvo (regal, garderobno omaro). Ogled po 17. uri. Erman, Kamnik, Šlandrova 5.

Naročila za popravilo pralnih strojev sprejemajo v kemični čistilnici Vidervol, Kamnik, Titov trg 15 ali na telefon 831-858, Zaprice 2.

Zahvala

Za pomoč ob požaru se iskreno zahvaljujem vsem, ki so nam kakorkoli pomagali. Posebno se zahvaljujemo PGD Kamnik, tovarišem miličnikom PM Kamnik in sosedom.

Kovačič Drago, Kamnik, Kersnikova 8

Kamnik, 24/3-1980

● *»Spoznavajmo svet in domovino«*

Zmaga tudi v Ljutomeru

Z zmago v prvem kolu radijskega tekmovanja »Spoznavajmo svet in domovino« 10. novembra 1979 se je ekipa OK ZSMS Kamnik, ki jo sestavljajo kamniški gimnazijci uvrstila v drugo kolo. Drugo tekmovanje je bilo v soboto, 1. marca v Ljutomeru.

Že na poti v Ljutomer se nam je krepko zatikalo, kljub temu pa smo dokazali, da svojo ožjo domovino poznamo. Kljub nekaj ovinkom po celjski in pomurski regiji smo brez večjih zapletov pravočasno prispeli v Ljutomer, kjer nas je kljub prisrčnemu sprejemu kmalu pričela »grabiti« tekmovalna mrzlica. Ob peti uri, ko so radijci vključili mikrofone, smo bili pripravljeni na vse. Izkazalo se je, da je bilo prav tako. Tekmovanje je bilo napeto, domačini so vseskozi vodili, na koncu pa se je le prebila na plan boljša pripravljenost (s kančkom tekmovalne sreče) kamniške ekipe, ki je zmagala s prednostjo ene točke. Predvsem so se naši gimnazijci izkazali z znanjem na področju kulture in športa, kar jim je tudi prineslo zmago. S tem so se prebili med štiri najboljše ekipe, na polfinalno tekmovanje, ki bo predvidoma aprila v Kamniku.

V oddaji je sodeloval tudi naš gost iz pobratene Slavonske Požege. Marjan Banović, član predsedstva OK ZSMH. Prosti čas po tekmovanju smo izkoristili za izmenjavo izkušenj s področja mladinske aktivnosti. Mladi v Požegi so že v decembru prešli na kolektivno vodenje, tako, da je vseh enajst članov predsedstva enakopravnih in enakovrednih zastopnikov mladine. Pravijo, da sedaj veliko lažje in učinkoviteje delajo, pa tudi časa za obiske v osnovnih organizacijah imajo več. V požeški občini živi in dela 11.000 aktivnih mladincev, ki so organizirani v 170 osnovnih organizacijah. Predebatirali smo tudi nekaj možnosti sodelovanja v letošnjem letu, vendar bomo o tem več konkretnega spregovorili predvidoma 15. marca letos na delovnem sestanku vodstev občinskih konferenc ZSM v Kamniku ali Travniku.

Pohvaliti se moramo, da zmaga Kamničanov ni skalila odnosov med nami in gostitelji, ki so se že odzvali našemu povabilu in nas bodo bodrili na prihodnjem tekmovanju v Kamniku.

I. KURET

Po rdeči sledi po hribih in soteski Črne

Bil je sivootožen, meglen jesenski dan, ko sem se pripeljal z avtomobilom v Črno. Načrt je bil zelo preprost: obiskati čim več sorodnikov devetega julija leta 1942 ustreljenih talcev v Črni. Toda kje naj začnem, ko ne poznam ne ljudi ne vasi. Že med vožnjo sem razmišljal, da bi bilo najbolje dobiti kakega upokojenca, ki bi prisedel v avto in mi kazal pot in hiše. Pa sem res imel srečo. 69-letni upokojeni rudar Anton Sušnik je bil kar pravšnji za družbo. Tudi njega so tedaj v Kamniku izbrali za talca, a ga je rešila posebna izkaznica, dovolilnica, s katero je lahko vozil iz smodniščnice v Črno za potrebe rudnika. Skrbel je za štiri rudniške konje, s katerimi so prevažali material.

V Kališah sva ob cesti pustila avto in se kar poprek skozi grmičevje in strme travnike prebijala do hiš. Bilo je po dežju in dobro nama je drselo, z vej pa so naju močile debele kaplje.

Le na kratko, kaj sva slišala pri Naoborovih v Kališah. Bila je nedelja in oče Anton ter sinova Tone in Ivan so morali na vežbe Wehrmannschafta v Stahovico. Nemci so nameravali vojaško organizirati vaščane, jih usposobiti in jim dati orožje, da bi »se sami branili pred banditi«. Dan prej so partizani v Črni napadli dva osebna avtomobila in ubili več gestapovcev ter zaplenili njih orožje in dokumente. Sledilo je maščevanje. Wehrmannschaftovcem so ukazali, naj v vojaški vrsti odkorakajo v Kamnik. Odkorakali pa so naravnost v zapor in štirideset njih potem čez štiri dni na morišče nazaj v Črno. Ker pa jih je bilo za maščevanje premalo, so jih še 11 pripeljali iz begunjskih zaporov.

Naoborova mati in žena je zaman tiste nedelje čakali, kdaj se bodo vrnili mož in sinova. Potem je le zvedela, da so vse zaprli. Tudi v ponedeljek jih ni bilo, ne v torek in ne v sredo. V četrtek zjutraj pa je pripravila malo hrane in se peš napotila v Kamnik, povprašat, kaj je z možem in sinovoma. Zamišljena in zaskrbljena, kako jo bodo sprejeli na gestapu, je hitela po bližnjici v dolino. Spotoma je srečala neko žensko, domačinko, ki je ob srečanju pogledala proč. Naoborovi se je to čudno zdelo, toda mudilo se ji je naprej. Prišla je na cesto, tedaj pa bi ji skoraj počilo srce. Z ene in druge strani ceste so eden ob drugem ležali postreljeni moški. Še močneje jo je streslo, ko je v prvem mrtvecu prepoznala 19-letnega sina Ivana. Culica s hrano ji je padla na tla. Brezumno je stopala od trupla do trupla. Skoraj vse je poznala. Nekje v sredini je ležal njen drugi 22-letni sin Tone. Torej so tudi moža ubili? Vsem je pogledala v obraz, toda moža ni bilo med njimi. Zdrvela je proti Kamniku...

Ko sva se s Sušnikom proti večeru utrujena vrnila v Črno, mi je dejal: »Nisem vedel, da je zbiranje podatkov za članke in knjige tako strašanko težko.« V teh besedah sem čutil priznanje in kar osvežilo me je.

Čez dan ali dva me je po hišah v okolici Črne spremljal prvoborec Franc Podstudenšček – Rok, ki mi je tudi sicer obljubil vsestransko pomoč. Upam, da mi ne bo zameril, če povem tole: Ko sva bila pri njegovi sestri na njegovem rojstnem domu in sem si zapisoval njene spomine, je dejal: »Vidiš, tega pa še jaz doslej nisem vedel.« Hočem reči, vsak človek ima svoje zgodbe, ki so se mu bolj ali manj zarezale v spomin.

Gradivo oziroma spomine prič, ki sem si jih zapisal med tem popotovanjem, bom objavil v knjigi Grobarjeva skrivnost. Vendar so v beležnici še vedno nerešena ali nerazčiščena vprašanja: Iščem sorodnike Gregorja Špruka iz Črne (njegova žena se piše Kristina Osolnik, a ne vem, kje stanuje). Rad bi govoril s Pavlom Golobom iz Gozda, ki stanuje nekje pri Kamniku. V Črni sta bila ustreljena Vincenc Mihelič, rojen 7. I. 1921. leta v Kamniku in gostilničar Franc Jež, roj. 2. marca 1896. leta (na letaku piše, da je iz vasi Gornje?). Iščem njune sorodnike. Slednje (oz. sorodnike) in vse tiste, ki bi lahko še kaj povedali o streljanju talcev v Črni julija leta 1942 in o talcih, prosim, da mi to sporočijo na naslov: Jože Vidic, 61000 Ljubljana, Povšetova 104/d.

JOŽE VIDIC

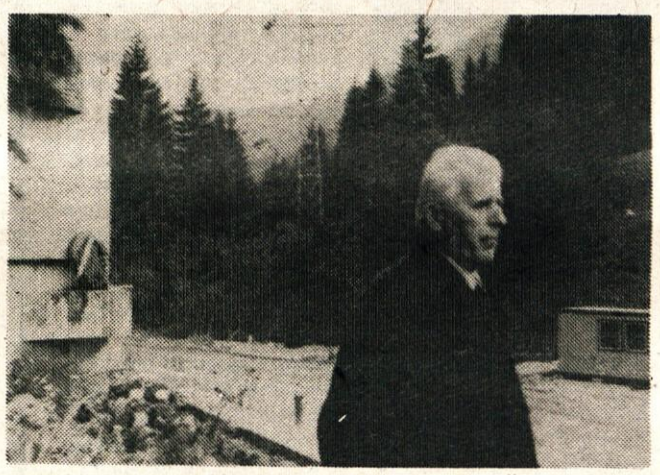

Prvoborec Franc Podstudenšček – Rok pred spomenikom in grobnico padlih borcev in ustreljenih talcev v Črni

Tečaj o negi bolnika

Občinska organizacija Rdečega križa že vrsto let posveča veliko pozornost izobraževanju članov svoje organizacije. Leta 1975 so začeli z organizacijo tečajev o negi bolnika in poškodovanca. Tečaji so že bili v Mostah, Tunjicah, Šmartnem in na Duplici, letos pa so organizirali tečaj v Lokah v Tuhinjski dolini.

Za tečaj v Krajevni skupnosti Srednja vas je bilo med gospodinjami in dekleti izredno zanimanje, saj se je prijavilo kar 39 udeleženk. Zato so morali tečaj organizirati v dveh skupinah. Za tako zanimanje gre vsa pohvala Mariji Bučevec, ki je predsednica krajevne organizacije Rdečega križa in je imela velike uspehe že pri organizaciji krvodajalskih akcij.

Udeleženke tečajev se za tečaj odločijo same, menijo, da si tako bogatijo svoje znanje o negi bolnika in poškodovanca. Na tečajih pridobivajo znanje, ki ga zlasti kmečke ženske lahko s pridom uporabijo v vsakdanjem življenju, saj je od pravilne nege bolnika v veliki meri odvisno tudi njegovo okrevanje. Udeleženke spoznavajo tudi ukrepe preventivnega zdravljenja, ki v mnogočem preprečuje možna obolenja.

Predavatelji na tečajih so zdravstveni delavci iz kamniškega zdravstvenega doma, ki so se usposobili na dvodnevnem seminarju pod okriljem centra za prvo pomoč pri republiškem odboru Rdečega križa Slovenije. Omenjeni seminar je doslej obiskovalo 8 kamniških zdravnikov in 6 medicinskih sester.

V občinski organizaciji Rdečega križa predvidevajo, da bi letos organizirali podoben tečaj tudi v Stranjah, kjer naj bi ga obiskovale ženske iz Stranj, Godiča in okoliških vasi. Seveda bodo tečaj organizirali, če bo dovolj zanimanja med krajani. Tečaj v Stranjah bi bil zelo potreben, saj je tod sorazmerno veliko poklicnih obolenj.

M. J.

Priznanja organizacijam

Na nedavni redni letni skupščini občinske organizacije Rdečega križa v Kamniku so podelili vsem krajevnim organizacijam Rdečega križa v občini posebna priznanja. Podelil jih je republiški odbor Rdečega križa Slovenije ob 35-letnici obnovitve in dela Rdečega križa na Slovenskem in ob 100-letnici nastanka prvih društev Rdečega križa v Sloveniji. Priznanje velja organizacijam Rdečega križa za krepitev solidarnosti, humanih odnosov med ljudmi, prizadevanja za napredek zdravstvene kulture in aktivnosti pri razvoju organizacije Rdečega križa, ki je sestavni del socialistične samoupravne družbe.

Na skupščini so se tudi zavzeli za ustanavljanje novih aktivov Rdečega križa v organizacijah združenega dela, pri čemer velja omeniti, da podobni aktivi že delujejo v Stolu, Titanu in Gozdnem gospodarstvu Kamnik.

Za novega predsednika občinske organizacije Rdečega križa so izvolili Vladimira Breznika, zdravnika v kamniškem zdravstvenem domu.

M. J.

OB DNEVU ŽENA

Praznik žena v Domu upokojencev

Letošnji dan žena je bil poudarjen z več proslavami. Slovesno večerjo je obogatil mešani Študentski pevski zbor iz Kamnika. To je bilo darilo družbenopolitičnih organizacij kamniške občine. Povabljene so bile tudi starejše tovarišice iz Kamnika, da bi skupaj z nami praznovale in se pogovorile. Navdušili so nas pevke in pevci zbora pod vodstvom prof. Katarine Arčonove. Z občuteno zapetimi pesmimi so izrazili hvaležnost ženam in materam, želeč, naj bi bil praznik poln optimizma. Tudi kitara in orglice so spremljali spored, in mnogoštevilni zbor nam je podaril prelepo doživetje.

Z nami so bili tovariši mestnega odbora ZZB NOV, iz organizacij Krajevne skupnosti Kamnik, socialistične zveze in zveze borcev. Večer je minil v prijetnem razgovoru in razpoloženju. Vsem udeležencem, posebno organizatorjem, se lepo zahvaljujem.

LJUBEZEN, KI JE TOPLA KOT SREČA!

Za 8. marec so nam tudi učenci 8. razredov OŠ Frana Albrehta priredili lep nastop. Vodila jih je tovarišica Ivanka Učakar, na električnih orglah jih je spremljala Majda Ropas, študentka Glasbene akademije. Še zvenijo lepe melodije, ki sta nam jih zapela mlada pevca, oblečena v narodni noši, Olga Kemperle in Andrej Ropas. Sledila je igrica, Družinski prepir, delo mlade avtorice Danice Fišer iz 8. razreda. Mladi izvajalci so nam jo lepo uprizorili.

Mladinci so nam prinesli tudi šopke teloha in resja. Za vse jih je bilo dovolj, tudi za moške člane doma, kot so rekli, da ne bo zamere. Razveselili so tudi bolnike na bolniškem oddelku. Hvala, in želimo, da bi nas še obiskali.

Ob praznovanju 8. marca smo imeli še domačo prireditev, ogled barvnih diapozitivov iz Nizozemske. Oskrbovanec Albin Zaletel je za praznik, s posebno željo, da razveseli ženske, pokazal svoj fotografski material. Bili so to razkošni in bogati barvni posnetki s potovanja. Naslov predavanja je bil: V Holandijo, deželo cvetja. Z veseljem smo si ogledali cvetlična polja te dežele z gojišči in nasadi tulipanovih cvetov. Predavatelj, ki je bil pred svojo obolelostjo kmetijski strokovnjak, nam je pojasnil način gojenja, prevažanja rož po kanalih, da bi se ne poškodovale, razvrstitev po barvnih odtenkih. Videli smo veliki cvetlični park Keukenhof. Bili smo v cvetlični borzi, kjer licitirajo cvetje in ga v velikih količinah razpošiljajo na vse strani. Videli smo še lepe ureditve vrtov, hiše s cvetnimi razstavnimi okni, vikend hiše brez ograj z vrtički in še kaj.

Marija Lavrič

Dom upokojencev, Kamnik

Olga Kemperle in Andrej Ropas sta, oblečena v narodni noši, navdušila z lepimi pesmimi

Eno le na svet širnem mamico imam

Takole so prepevali malčki v Šmarci svojim mamicam ob dnevu žena. Ob njihovih pesmicah se je moralo ogreti srce prav vsakega poslušalca. Tudi tisti, najbolj izbirčni, so z navdušenjem ploskali. Cicibani ne poznajo dragih daril. Imajo pa nekoga najrajši na svetu in njemu podarijo najlepše kar imajo; prisrčno čestitko in zvrhano mero ljubezni.

Matere, imajo zlate otroke kot pravijo. Le zakaj so to najmlajši? Tokrat so imeli samo oni besedo. Mladinci se niso vključili. Besedo so prepustili najmlajšim.

Šola zahteva svoje in treba se je učiti. Cicibani seveda še nimajo takšnih skrbi. Njihove misli so namenjene le igri. Radi se igrajo in hodijo v vrtec. Je pa tukaj še nekdo, ki je v preteklih dneh skrbel za nagajive otroke. Njihova mentorica Ivica Ropas. Trudila se je z njimi in jim pomagala, da so tudi oni lahko stopili na oder in pokazali kaj zmorejo in znajo.

Praznik vseh žena praznujejo ženske v vsakem kraju drugače. V naši vasi so njihov dan popestrili tisti, ki jih imamo najraje. Najmlajši. Vaščani so prepričani, da bo tudi v bodoče tako.

TATJANA PEČEČNIK

Darilo mekinjskim mamam

»Moja mamica je pridna in me pazi. Če sem poreden, me včasih tudi natepe. Rad imam svojo mamico«, to so besede, ki so jih otroci po raznih krajih izrekli na proslavah in prireditvah ob 8. marcu, – dnevu, ki je posvečen ženski, njenemu življenju in delu. Ženski, ki je v zgodovini prestala hudo in dobro. In prav je, da se vsi spomnimo teh dogodkov, če ne skozi vse leto, vsaj ob prazniku žensk.

Tudi mladinci in osnovnošolci iz Mekinj so se spomnili ob tem prazniku svojih mamic, babic... in so v ta namen 7. marca v telovadnici v Mekinah pripravili proslavo z bogatim kulturnim programom. Priprave na prireditev so se začele že prej, saj so se nastopajoči kar dobro izurili.

Pesmi, recitacije, harmonika, igrice, vse te točke, vse te stvari so bile navezane na mamo, žensko, na njena vsakdanja opravila, skrbi in težave.

Veliko je bilo žensk, ki so odzvale vabilu. Posebno velja pohvaliti vse nastopajoče in tovarišice z osnovne šole v Mikinjah, ki so brez velikih stroškov pripravili prijetno proslavo. Šopki, narejeni iz gozdnih rož, so bili še posebno darilo za mamo. Otroci so z veliko pozornostjo sami nabrali rože in naredili šopke. Kot vsaka roža tudi gozdna uveni. Upam, da uvenela roža ne bo upadla pozornost in ljubezen do naših žensk.

SAŠ DOLINŠEK

Dan žena v Komendi

Družbenopolitične organizacije krajevne skupnosti Komende so na večer praznika organizirale proslavo dneva žena za vse ženske te krajevne skupnosti. V zelo lepo prenovljeni, centralno ogrevani dvorani v Kulturnem domu se je zbralo zelo veliko žensk. Med njimi pa so bile posebej pozdravljene in s šopkom obdarjene najstarejše občanke krajevne skupnosti.

Predsednik krajevne konference SZDL Komenda Stane Smolnikar je vse ženske prisrčno pozdravil, jim čestital za praznik, spregovoril o pomenu in namenu tega praznika in med drugim dejal, da smo letošnje praznovanje dneva žena pripravili drugače kot prejšnja leta, nekoliko bolj skromno, vendar pa zato nič manj slovesno. To nam narekuje čas, ki ni ravno vesel in brezskrben, pa tudi prepričanje, da za žene in dekleta praznik ni le ta dan, temveč vsak dan v letu, ki nam prinese kak delovni uspeh ali trenutek osebne sreče.

Uspehov ni tako malo in med njimi je za ženske gotovo najpomembnejša pridobitev otroški vrtec. Pa tudi nove trgovine smo vesele. Zdaj, ko mesto moških in žensk v družbi ni več tako različno, ko ženska ni več le gospodinja in mati, je vsaka pridobitev, ki razbremenjuje ženo, mater in delavko, uspeh za vso družbo in obratno: vsakega uspeha družbene skupnosti smo enako deležen tudi ženske.

Uradno priporočilo, naj ta dan praznujemo predvsem delovno, čim manj potratno, ne bi smelo biti le neprijetno opozorilo »od zgoraj«, temveč prepričanje vseh nas, da bomo le tako prebrodili težave, ki zdaj tarejo svet in da si moramo obilje in brezskrbnosti zaslužiti z delom, ne pa živeti bolje, kot dopuščajo naši delovni uspehi.

Osnovnošolci, pedagoški delavci in pevci so nam pripravili kulturni spored, ki je izraževal srečo mladega rodu, ki jo enakopravno ustvarjajo vse ženske. Po nastopu pionirjev z recitalom in pevskimi točkami so nastopili mladinci osnovne organizacije ZSMS Komenda z življenjepisom pisateljice ZOFKE KVEDROVE, da bi vse spodbudili k razmišljanju, koliko se je družbeni in družinski položaj ženske že spremenil in kaj vse moramo še postoriti.

Tudi učenci 4. razreda osnovne šole Fran Albreht so razveselili svoje mamice ob prazniku dneva žena. Brez dvoma so bili njihovi likovni izdelki in prisrčen kulturni program z recitacijami, pesmimi in igrico najlepše darilo za 8. marec. (Foto: M. JANČAR)

Vse ženske, stare nad 75 let (skupaj jih je 54), ki niso mogle priti na proslavo, so delegati družbenopolitičnih organizacij obiskali doma in jim dali skromna darila ter šopke.

Pevski zbor Janez Čebulj iz Komende, ki je v taki sestavi nastopal prvič, je zapel nekaj pesmi in prispeval, da je bil spored še bolj prijeten prispevek k praznovanju.

Po končanem kulturnem programu je predsednik sveta krajevne skupnosti Komenda Janez Kimovec prebral pismo, katerega smo poslali s proslave tovarišu Titu in v katerem mu želijo ženske in družbenopolitične organizacije iz Komende čimprejšnje okrevanje.

S. KRMAVNAR

● *Mirina Zupančič nam predstavlja...*

Letošnjo kulturno letino

Tako bogato kulturno bero, kot je bila v preteklem jubilejnem letu Kamnika, po vsej verjetnosti ne bomo kmalu doživeli v našem mestu. To pa ne pomeni, da bomo na tem področju v prihodnjem obdobju trpeli »lakoto«. Z Mirino Zupančič, diplomirano arheologinjo in direktorico kamniškega Kulturnega centra smo se pogovarjali, kakšna presenečenja nas čakajo letos in v prihodnje na področju kulturne umetnosti.

»Zaradi pomanjkanja strokovnjakov na tem področju (zaenkrat sva samo dva), predvsem pa zaradi pomanjkanja denarja, je brezupno pričakovati, da bi nadaljevali s tako ekstenzivnim delom, kot ob 750-letnici Kamnika. Poleg tega je ogromno dela z arheološkimi raziskavami na kamniško-domžalskem območju, za kar sva tudi samo dva.«

– Kaj pa kljub temu lahko pričakujemo letos v razstaviščnem prostoru »Veronika« in drugje?

»V razstaviščnem prostoru bomo predstavili šest običajnih razstav slikarjev in likovnih umetnikov, ki so kakorkoli vezani na naše mesto. Znano je namreč, da ima slikarstvo v Kamniku zaradi okolja, ki ga ima, globoke korenine. V prvi polovici letošnjega leta bomo v Muzeju predstavili znanega rojaka, mentorja in zbiralca slovenskih slikarjev, Josipa Nikolaja Sadnikarja. Ob dnevu žena

se nam bo s keramičnimi izdelki in grafikami predstavila Melanija Krajina, ki je nekoč delala kot keramičarka v tovarni Svit. Med letošnje najpomembnejše pridobitve pa vsekakor sodi odprtje umetnostne galerije Mihe Maleša, ki naj bi bila maja. Kamniški rojak Miha Maleš je svojemu mestu podaril 1750 grafik, grafičnih listov in monotopij. Posebna soba bo opremljena z njegovimi dvajsetimi olji. V galeriji bo tudi prostor, namenjen prodaji slik kamniških umetnikov in prodaji knjig.«

– Kdaj pa bo izšel težko pričakovani jubilejni Zbornik?

»Priprava zbornika je precej zahtevno in dolgotrajno delo. Bolje, da izide kakšen mesec kasneje – in bolj kvaliteten. Zato pričakujemo, da bo v prodaji letošnjo jesen. V njem se bo predstavilo okrog 23 avtorjev, med njimi znani umetnostni zgodovinarji, ki so vsa področja od prazgodovine do moderne dobe strnili v celovito kamniško zgodovino. Osnova za Zbornik je bil seveda jesenski zgodovinski simpozij, ki je bil tudi izredno obiskan.«

– Morda nas kani presenetiti še kakšna novost?

»Med posebnostmi naj omenim le študijo o kamniških slikarjih Koželjih, ki bo končana približno čez dve leti. Rezultat teh precej zahtevnih in dolgotrajnih raziskav bo le razstava, ki marsikomu ne bo pomenila nič več, kot vse ostale likovne razstave.«

M. JANČAR

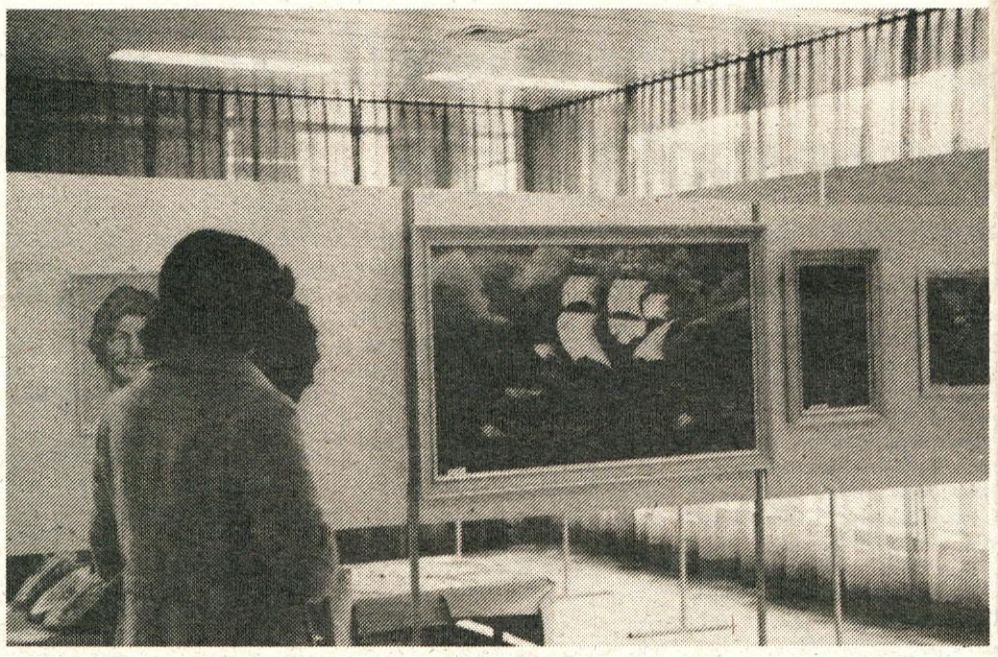

Slike mladega umetnika, Mira Novaka, delavca Svilanita, so zbudile veliko pozornosti.

Svilanitovi delavci so razstavljali

Nedavna razstava številnih ročnih del v Svilanitu ob dnevu žena je potrdila, kaj zmorejo žene, delavke, matere in gospodinje poleg zahtevnih vsakdanjih obveznosti. Kar 31 Svilanitovih delavk je razstavilo vezenine, kvačkane izdelke, slike, gobeline in tapiserije. Zdenka Rjavec, tekstilna tehničarka in vodja oddelka zaposlenih invalidov v Svilanitu, je prikazala tudi kolekcijo najrazličnejših izdelkov. Sešila jih je iz ostankov frotirja, ki ostajajo pri izdelavi konfekcije in tako pokazala, kaj bi lahko izdelovali tudi invalidi. Pri tem bi lahko prihranili tudi marsikateri dinar, ki gre sedaj z odpadki v izgubo.

Na razstavi se je predstavil s svojimi oljnimi slikami na platnu tudi mladi Svilanitov delavec Marko Novak. Kot samouk je pred desetimi leti prijel za slikarski čopič in ustvaril vrsto lepih slik, predvsem s kamniškimi motivi. Številna priznanja in pohvale obiskovalcev so mu vlile novo spodbudo za nadaljne umetniško delo.

Skratka, lahko zapišemo, da je razstava ročnih del in slik v Svilanitu odprla stransko pot, na kateri so bile doslej skrite neprecenljive vrednote pridnih rok delavcev. Škoda, da je bila razstava zaprta, saj bi si jo brez dvoma z veseljem ogledali številni kamniški občani in šolska mladina. Upajmo, da prihodnjič tega ne bodo prezrli.

M. JANČAR

● *Kamnik pred sto leti*

Spomini Krištofovega Pepčka

To so spomini Krištofovega Pepčka. Niso silni, svetovno-zgodovinski dogodki, ki so se vtisnili malemu junaku teh listov v spomin. Skromni so.

Pol stoletja je že minilo od teh zgodb in nezgod. Svet se je močno spremenil, z njim tudi staroslavna Lithopolis in njeni prebivalci. Tok časa ni prizanesel Pepčkovemu rodnemu mestu. Od vse patriarhalne idile, ki se je Pepčku zgostila v tako prijazne, žive in nepozabne podobe, je ostal le še bled – spomin.

...Svetu je izročil te spominske lističe, da tudi sedanjem pokolenju, rojenemu v nervoznem času, ki mu dajejo pečat gosti oblaki tovarniških dimnikov in brnenje strojev, pokaže čar dobrih, mirnih dni, ko so ljudje živeli še brez naglice, počasi in udobno...

...Tudi puristi mu bodo, tako upa, oprostili kopo staroslovenskih že napol izginulih in pozabljenih besed, s katerimi je skušal ponazoriti duh časa, ki ga ni več...

S tem pisanjem je Josip Suchy na sv. Martina nedeljo 1928. leta »poslal v svet« knjigo z naslovom Spomini Krištofovega Pepčka. Natisnjena je bila v Blasnikovi tiskarni v Ljubljani, izdal in založil pa jo je avtor sam. Josip Suchy je bil vnuk Krištofove mame, zajetne krčmarice »Pri Krištofu«, katere nekdanja gostilna je nekaj časa povzročala sive lase projektantom kamniške obvoznice (danes pravijo tej stavbi »stara Eta«).

O tem, kaj se je v mestu Kamniku pred dobrimi sto leti dogajalo, je Suchy opisal skozi oči svojega otroštva, skozi Pepčkove oči, nekaj njegovih spominov in črtic pa bomo objavili na teh straneh.

SPOMINI

Kamnik, ali takrat tudi Bad Stein in Krain, je imel kot patriarhalno mesto kateksohen vrsto izrazitih tipov, mož in žena. Takrat je mestu poveljeval župan Kecelj, k. k. Pulververschleiss. Bil je debelušast možakar, ki je slovel kot sladkosnedež in v čigar razsežnih sobanah so se ob posebnih prilikah kretale vse višje glave, počenši pri okrajnem glavarju pa vse do zanjega veterajnarja. Kecelj je bil mecen, to se pravi birmanski boter skoraj vsega takratnega boljšega zaroda. Vsak brimanec ali biramanka, kateri je kumovala Kecljeva Zinka, vsak je od mecena dobil srebrno uro, tolar in culo piškotov. Pri obedu nam je Zinka osebno stregla. To ni bilo kar meni nič, tebi nič, zakaj Keceljevi so sloveli kot stebri nemštva, odnosno države. V njihovi sceni so se naslajali vsi takratni kamniški pijomtarji. Kecelj je bil tudi obenem poveljnik kamniških gasilcev, ali pa domače: fajerlešerjev. Poveljevalo se je seveda: habtacht, Doppelreihen rechtsum...

Kamniški glavarji so bili takrat povečinoma grofje ali pa vsaj baroni. Ugledne osebnosti. Nepristopni. Njihovo geslo je bilo: Odi profanum vulgus et arceo. – Cvet nemštva.

Pri nebeškem očetu, v Poštni ulici, se je točilo najboljše vino ter se obirale najboljše kosti. Nebeški oče je bil stara grča, pristen Kranjec, ki se nikdar ni naučil nemščine. Pri njem so morali vsi govoriti slovenski, tudi gospod župan, da celo gospod pecirkshauptman. Oča Prašnikar, kakor se je pisal mož, je nosil na glavi tisto nekdaj tako priljubljeno kapico, ki je bila čez in čez okrašena s pisanimi vezeninami. Kapico je snel načeloma le pred veljaki. Njegova ekstrasoba je bila ozlajšana s cinastimi posodami, krožniki, majolikami in z različnimi lončki za cvetlice. Tu je stoloval Nebeški oče sam ter sam nosil na mizo vino in kruh. Le-tu se je skovala svoječasno znana popevka »Sam te bom« namreč izpil in tista znana: »Oče nebeški, glej...«

Med mogotce se je prišteval tudi gospod Frelih, po poklicu bogataš in krčmar. Kmetom je rad dajal denar na činže. Če nihče drugi, on je gotovo zadel terno v loteriji. Je pač imel srečo.

Znana osebnost je bil trgovec Zangger, ki je v svoji trgovini slovel kot prekomerno natančen in vesten možakar. Denar je pred kupcem vedno dvakrat preštel, seveda nemški. Njegovo trgovino smo otročaji prav posebno radi posečali, da smo mogli gledati tisto leseno kačo, ki je visela od stropa in na kateri so bile obečene razne reči: špage, škrnicelji in vaga.

Po svoji precej obširni zunanjosti je bila znana tudi Tolhova Micka, branjevka in mokarica. Pri njej so se zbirale vse kamniške babnice obojega spola, ki so slovele radi svojih pestrih sanj, na katere so potem za žive in mrtve stavile v loterijo.

Pri Karolniku na Šutni so v postu pekli najboljše preste. Karolnikova Rezka je bila takrat brhko dekle. Stara patricijska hiša, kjer je vedno dišalo po mladem kruhu ter udobnosti starokranjskih šeg in navad. Marsikak dvotip so pogruntali tu.

In kdo ni poznal takrat Smolnikarja in njegove Barbke? Trenta, quaranta, cinquanta. Menda ni znal drugače šteti. Radi so ga pa vendar vsi imeli.

Pa velikan – veterajnarja Ožbo, ki je bil dolg svoja dva metra, s tisto častitljivo brado in z mrkim in vendar dobrim pogledom?

Pa ata Šinkovec, ki ni zamudil nobenega semnja v bližnji in daljnji okolici Kamnika ter si nabral kadi denarja, da je kar na debelo kupoval skrahirane purgarske hiše.

Takrat je umrl, kakor so mu rekli, beneficijat, star duhovnik. Vsi so mislili, da je živel v siromaštvu. Toda za okviri, za zrcali, v postelji, pod mizo in za zidovjem so našli vse polno bankovcev, tudi takih, ki so prišli že iz mode. Čemu neku je mož toliko štedil, ko je vendar vedel, da »ne hčere ne sina po meni ne bo...«?

Na klancu je imel svojo kovačnico mož, ki je nas dečaje negoval, kakor nihče drugi in kamor smo se zatekli, če nam je bila sila za petami. Bil je alturist, da mu ga ni para. Pa saj ste ga poznali.

Deisingerjeva familija tam preko mostu začetkom Novega trga je bila v dedni posesti dimnikarske obrti. Prav lični so bili pisani zidni koledarji, ki jih je sajegulec delil ob Novem letu.

Pri Korelnu na Vrhpolju, ali pa domače na Vrplah, so se ob nedeljah in praznikih sestajali kamniški purgarji »mit Kind und Kegel«. Kamniški Grinzig tistih časov.

Druga taka postojanka, kamor so zahajali samo tisti izvoljenci, ki so si mogli privoščiti bagerl ali kočijo, je bila Korelnu v Stranjah. Kako udobno se je sedelo tod za kamnitimi mizami nad deročo mrzlo Bistrico!

Učenost se nam takrat vtepali v glavo frančiškani: patri Kornel, Ehrenfried, Fortunat in Rainer, katere so leta 1879. zamenjali posvetni učitelji: Stefančič, Tramte in Stiasny. Vsak je bil tip zase.

In kdo ni poznal patra Celzija, ki je s svojim presekanim glasom en zlog zavpil, drugega pa skoraj pogoltnil, da se je marsikdo, ki je imel nagnjenje do spanca, plašno prebudil, čim je pater Celzij zakrožil: Glo-ri-a.

Takrat je bil v mekinjskem samostanu nastanjen madjarsko-hrvaški polk. Marsikatera brhka Kamničanka je slonela na hrabrih prsih zalega oficirja ali brkatega vojaka ter verjala zapeljivim besedam. Pa so bili tudi slikoviti v tistih belih vafenrokih z velikansko čako na glavi.

Ko je napočilo doba biciklov in pisalnih storjev in ko se je v mesto zatekel železni voz, je bilo konec patriarhalni idili. Po prašni, razdrapani cesti drve avtomobili, kot bi se jim Bog zna kam mudilo.

Kapelice in razpela na križpotih niso več negovana, kot so bila. Zob časa ni prizanesel niti »krvavemu znamenju«.

Eheu fugaces, Postume, Postume
Labuntur anni, nec pietas moram
Rugis et instanti senectae
Afferet indomitauque morti. – (Horac, Carm. II. 14. 1-4)

S. H.

Poslopje »stare Ete«, nekoč krčma »Pri Krištofu«

Slikani emajl Melanije Rauter-Krajina

Keramika in z njo povezane tehnike imajo že dolgo svoje mesto v Kamniku. V prejšnjem stoletju ustanovljena in po svojih dekorativnih izdelkih zelo cenjena Šnablova tovarna keramičnih izdelkov je po vojni pod novim imenom Svit obdržala svoj ugled in nadaljevala tradicijo. Zatorej ni naključje, da tokrat predstavljamo že tretjega mojstra, ki je izšel iz istega kroga, takorekoč iz iste delavnice. Potem ko smo predlanskim videli izdelke Franceta Vidervola in smo bili lani priča ustvarjalnosti keramičarke Sonje Rauter-Zelenko, smo se letos srečali z delom mlade Melanije Rauter-Krajina. Na prvi pogled nenavadne svetleče se drobne sličice v emajlu se spričo svoje miniaturnosti izgubijo na stenah razstaviščnega prostora. Šele ko se jim gledalec intimno približa, dobijo posebno mikavnost.

Spričo zamotanosti postopka in njegovih presenetljivih učinkov zasluži tehnika emajla posebno pozornost. Emajl je pravzaprav steklena masa, ali bolje, prosojna ali motna talina, sestavljena iz surovin, ki tvorijo steklo (kremenčeva kislina, glinenec, soda, pepelika, boraksa) in obarvana s steklenimi oksidi. Emajlna umetnost je potemtakem likovno urejeno nanašanje emajla na kovino: baker, srebro, zlato, železo. Emajl je lahko prozoren ali neprozoren, brezbarven ali obarvan. Pri 700-900 stopinjah Celzija postane tekoča pasta in se veže z osnovo, ki je lahko kovina, keramika ali steklo. Ker je temperatura posamičnih emajlov različna, je potrebno najprej nanašati težje taljive, nato pa tiste, ki so taljivi pri nižji temperaturi.

Prve primere uporabe emajlne tehnike zasledimo že zelo zgodaj, v času visoko razvitih kultur Bližnjega vzhoda. Prvi veliki razcvet pa doživi emajl v kovinskih izdelkih keltske umetnosti. Sprva je bil v rabi tako imenovani celični emajl, kasneje, v 12. in 13. stoletju, se mu pridruži vloženi ali črtni emajl. Na pragu novega veka pa se pojavi slikani emajl, kjer ostane kovina le še osnova, nosilec v več barvnih plasteh nanešene emajlne mase. Emajlna umetnost je dosegla zenit v srednjeveških kraljevih ali samostanskih delavnicah, kamor so prihajala naročila visokih cerkvenih in vladarskih osebnosti za okrasitev dragocenih predmetov cerkvene opreme ali vladarskih insignij, na primer prenosnih oltarčkov, relikviarijev, skrinjic, razpel, platnic evangeliarjev, vladarskih žezel, mečev, jabolk in prstanov. Bizantinski rokodelci so v 8. in 9. stoletju prenesli to zvrst umetne obrti v karolinške kraljeve delavnice, ki so med drugim izdelale krono Karla Velikega, danes hranjeno na Dunaju. Bizantinsko vplivane Benetke so v 12. stoletju dokončale z dragimi kamni posut oltar Pala d'oro v Sv. Marku in pri tem uporabile emajl, v 12. in 13. stoletju pa se na območju današnje Belgije ob reki Meuse in Nemčije ob Renu ustanovijo specializirane umetno obrtne delavnice. Govorimo o pojavu mozanske umetnosti, katere središča so francoski Limoges, belgijski Liège ter nemška Trier in Köln. Med izdelki teh delavnic naj posebej omenim prispevek mojstra Nikolaja iz Verduna, ki je avtor znamenitega Verdunskega oltarja iz Klosterneuburga blizu Dunaja. V novem veku se nekdanjim središčem emajlerstva pridružijo nova v Španiji, Nemčiji, Rusiji in na Madžarskem. Posebno obogatitev je tehnika emajla doživela ob koncu 19. stoletja v času refiniranega secesijskega oblikovanja umetnoobrtnih izdelkov.

In zdaj se povrnimo k slikanemu emajlu Melanije Rauter-Krajina. Kot osnovo za doseganje predvsem dekorativnih barvnih in risarskih učinkov je avtorica poiskala motiviko v romanskih freskah in mozaikih poreške Eufrazijeve blazilike in mnogih manjših istrskih cerkva, ali pa jo je iskanje privedlo med iluminirane srednjeveške rokopise. Romansko linearno gibanje draperije v polžastih zavojih, bogastvo grafičnih prepletov in okrasnih vzorcev na oblačilih ter značilna toga drža postav, vse to je zdaj prepesnjeno v lahkotno lirično melodiozno igro lebdečih postav, ki so v tem izrazu prej nekakšne personifikacije umetnosti kot pa svetniške osebe iz mozaikov ali iluminiranih rokopisov. Lepotna idealizacija zajame tudi tiste like, v katerih oživlja avtorica spomin na istrske narodne noše, posebej pokrivala. Končni učinek je vedno dekorativen, prav nič izpoveden. S svojimi kraškimi ženami s skledami na glavi, z biblijskimi in svetniškimi liki iz istrskih cerkva, s kamnitimi hišami istrskih vasi in mest nam je Melanija Rauter-Krajina za hipec pričarala nekaj istrske starožitnosti, z morsko modrino in zemeljsko terarosno rdečimi barvnimi premazi pa nam je prinesla nekaj mediteranske topline, vonja po morju in po istrski zemlji.

BORUT ROVŠNIK

Utrip filatelističnega društva

Filatelistično društvo IVAN VAVPOTIČ Kamnik je imelo februarja svojo redno letno skupščino. Ker smo filatelisti malo ali nič opaženi v javnem življenju Kamnika, je skupščina sklenila, da se oglasimo v Kamniškem občanu in povemo nekaj o svojem delu, ciljih in nalogah.

Društvo je bilo ustanovljeno leta 1949. S tem se je uredila nabava in preskrba naših novih znamk, ki je bila do tedaj neurejena, stihijska, po načelu znajdi se vsak sam. V društvo se je včlanilo 35 članov in 20 mladincev. Število članstva se je iz leta v leto povečevalo in se je ustalilo med 55 in 60 člani, dočim je število mladincev stalno upadalo in se je ustalilo pri 7–12.

Društvo propagira predvsem zbiranje jugoslovanskih znamk, pri mladincih pa tematsko zbiranje. Mladinci in tudi člani so se ogreli predvsem za teme šport, Združeni narodi, Evropa CEPT, živali, metulji, rože, prevozna sredstva (lokomotive, ladje, vozovi, itd.) znamka na znamki, stari kovanci na znamkah, umetnost, znameniti možje, olimpijade, itd. Da bi člani lažje nabavljali znamke z raznih področij je Filatelistična zveza Slovenije vpeljala krožno zamenjavo med društvi v Sloveniji in Jugoslaviji: člani svoje duplikate nalepijo v zvezke in jih ocenijo. Tako urejeni zvezki potem krožijo po vseh društvih, ki so pristopila k taki zamenjavi. člani zbirajo predvsem domače znamke in znamke evropskih držav (Avstrija, Italija, Švica, Francija, Nemčija, Nizozemska, nordijske države, od vzhodnih držav predvsem Čehoslovaška, Madžarska, deloma tudi Poljska in Romunija, dočim je Sovjetska zveza zanimiva predvsem za tematske zbirke). Od prekomorskih držav so zastopane ZDA, Avstrija, Kanada, Nova Zelandija, itd.

V letu 1977 smo pripravili filatelistično razstavo, združeno s proslavo 100 letnice rojstva kamniškega rojaka, akademskega slikarja in kreatorja prvih jugoslovanskih znamk prof. Ivana Vavpotiča. Razstava je imela poudarek na prvih jugoslovanskih znamkah »Verigarjih« in je bila zelo dobro obiskana (več kot 4000 obiskovalcev). Med eksponati je bila prikazana generalna zbirka Jugoslavije za obdobje od 1954 do 1970, pisma iz koncentracijskih taborišč (1941–1945), priložnostne kuverte ČSSR, metulji, in študijska zbirka verigarjev. Istočasno je društvo ob izdatni pomoči Kulturne skupnosti Kamnik, občine in SZDL odkrilo spominsko ploščo prof. Ivanu Vavpotiču na zgradbi lekarne.

Društvo združuje tudi numizmatike. Člani se sestajamo vsako nedeljo od 9. do 12. ure, mladinci in pionirji pa vsak torek od 17. do 18. ure. Sestanki so v posebni sobi gostilne Grčar Fani, Kidričeva 46. Na teh sestankih pregledujemo zvezke krožne zamenjave (dobivamo jih od filatelističnih društev Reka, Zagreb, Bjelovar, Novi Sad, Subotica, Bar, Beograd in Ljubljana), informacije o novih izdajah ter razdelimo znamke iz abonmaja (novitete Jugoslavije). Društvo razpolaga s svetovnimi katalogi in revijami. Na mladinskih sestankih dobe mladinci potrebne napotke o zbiranju in urejanju zbirk.

Da društvo nima več naraščaja, je kriva naša emisijska politika. Zlasti v preteklosti, ko so bile izdaje močno omejene in z zelo visokimi nominalami, katerih mladinci niso zmogli. To stanje se je z uvedbo abonmaja pri društvu precej ublažilo, povsem odpravljeno pa še ni (visoke nominale so še vedno ostale).

Zbiranje znamk je za vse zelo poučno, zlasti za mladino, ki preko znamk spoznava domovino, tuje dežele in običaje, zgodovino, zemljepis, kulturne dosežke domačih in tujih ustvarjalcev, našo borbo proti fašizmu in dosežke nove Jugoslavije. Poleg tega se tu nauče redoljubnosti in natančnosti, kar jim v šoli in življenju pride prav. Vabimo predvsem mladino in ostale ljubitelje znamk, da se nam pridružijo. Vsi so iskreno dobrodošli.

● *Vloga psihologa pri varovanju delavčevega zdravja*

Kaj odkrije psihološki pregled

Dela in naloge, ki zahtevajo spremljanje psihičnega stanja zaposlenih

Obseg teh del in nalog ter kvaliteta tega spremljanja je še močno kadrovsko pogojena. Služba medicine dela šele zadnja leta bolj sistematično vključuje v svoj team tudi psihologa, čeprav socialna medicina že dalj časa s svojimi ugotovitvami opozarja na specifično umrljivost, absentizem, invaliditeto itd; ki so v tesni povezavi s psihičnimi obremenitvami sodobnega človeka, v mnogo tesnejši kot z ekološkimi in fizičnimi obremenitvami. Premalo psihologov se ukvarja s to problematiko. V Sloveniji so še vedno tudi težave s strokovno usposobljenostjo že zaposlenih psihologov. Delo zahteva interdisciplinarna znanja, podiplomsko izobraževanje pa šepa. Prizadevamo se, da bi sistematično vpeljali psihološki pregled pred zaposlitvijo in obdobni le za nekatera dela v posebnih pogojih kot:

1. vsa dela v prometu in transportu,
2. dela na višini,
3. dela s stroji, ki zahtevajo posebno hiter ritem dela,
4. dela s stroji, ki vsaj občasno zahtevajo hitro rokovanje in pravilno orientacijo v delovnem prostoru (delo morajo opravljati n.pr.med stroji v pogonu itd.),
5. delo z nekaterimi življenjsko nevarnimi materiali (miner, nekatera dela v livarni, železarni itd),
6. ugotavljanje preostalih sposobnosti in poklicno preusmerjanje pri nastalih motnjah v delovnem procesu,
7. poseben problem je sodelovanje pri selekcioniranju in usmerjanju tekmovalnih športov,
8. zdravljenje osebnostnih motenj, zlasti mejnih stanj,
9. specifična obolenja pri delih, ki povzročajo pogoste strese (organizacijsko delo, zahtevno v komunikativnosti, vsa dela s posebnimi pooblastili itd., kjer je delo zlasti psihično obremenilno, kažejo, da bi bilo potrebno sistematično slediti psihično stanje teh delavcev, kar pa v Kamniku še ni uvedeno.

Cilji psihološkega pregleda v medicini dela

Psiholog v svoji obravnavi ocenjuje sposobnosti delavca za njegovo delo: od perceptivnih posebnosti, inteligentnostnih sposobnosti, psihomotorike, osebnostnih posebnosti (temperamentne, značajske, emocionalne značilnosti, specifične življenjske izkušnje, njegova pričakovanja ter način uveljavljanja le-teh, interesne usmerjenosti, socialne možnosti, razmere v družini in pri delu, njegovo zdravstveno stanje) zaradi ugotovitve delavčeve varnosti pri delu (nagnjenost k nesrečam, poklicnim obolonjem ter k reaktivnim stanjem zaradi nadkompenziranja, da bi v določenem času dosegel normo ostalih). Ugotavljati mora ne le stanje sposobnosti za njegovo delo, pač pa tudi vpliv tistih telesno-psiho-socialnih stanj, ki lahko zdaj ali trajneje zmanjšujejo njegovo storilnost in s tem varnost posameznika. Tako dobljeni podatki se morajo ujemati z delavčevo življenjsko zgodovino, ki mora zajeti podatke o tem, kako je reagiral in kako je razrešil vsaj najvažnejše kritične situacije v življenju ter kako se je okolje odzivalo na to: vstop v šolo, puberteta, zakonska zveza, otrok, zaposlitev, napredovanje, nesreče, obolenja. Pokazati mora tudi zdajšnje delavčevo stanje kot posebnosti v nagonskem življenju (hranjenje, odvajanje in prebava, spanje, seksualno življenje), pa tudi subjektivno doživljanje zdravstvenega stanja, materialnih in socialnih problemov ter morebitnih nagnjenosti k razreševanju konfliktnih situacij z zasvajanjem (alkoholizem, tabletomanija, kajenje, pretirana ješčnost, preobremenjevanje s funkcijami in delom) ali s kakšnim drugim neprilagojenim obrambnim mehanizmom. Tako dobljeni podatki so resda subjektivni, vendar so za pregledanega realnost in tako doživljeni motijo harmonično funkcioniranje osebnosti.

V diagnostičnem postopku ima glavno težo subjektivno doživljanje, za terapevtsko ukrepanje pa moramo poznati tudi objektivne pogoje.

V psihološkem pregledu dobljeni podatki morajo biti med seboj razložljivi. Če to niso, ostaja življenjska zgodovina kot najvišji kriterij nivoja funkcioniranja osebnosti t.j. storilnost vseh delavčevih sposobnosti v medsebojnem vplivanju (interakciji). Z dodatnim preverjanjem podatkov je treba ne le najti najbolj verjetno psihično stanje delavca, pač pa tudi razlago za dobljeno neskladje. Samo iz tako dobljene slike je mogoče sklepati o funkcioniranju sposobnosti za daljši čas. Ugotovljeno stanje mora predvideti prepletanje vseh teh vplivov. Pokazati mora na katere moteče povezave med sposobnostmi se da vplivati in na katere motnje je treba trajneje računati. Če najde psiholog motnje, na katere se da vplivati, mora takoj ukrepati (socioterapija, psihoterapija, včasih pa zdravnik prevzame zdravljenje, kadar ne gre za psihogeno pogojene motnje ali če so se psihogeno pogojene motnje že somatizirale. Psihoterapevt mu mora pomagati do uvida v njegovo konfliktno situacijo ter do razrešitve le te. Včasih najdemo neenakomerno razvite sposobnosti ali pa psihogeno ali organsko pogojene motnje sposobnosti trajnejše ali trajne narave. Annmarie Dürssen pravi: »Če so v zreli dobi opazne organsko (poškodbe centralnega živčnega sistema) pogojene motnje sposobnosti ali psihomotorike res organsko pogojene (nastale v rani mladosti: porod, poškodbe itd) zaradi poškodb centralnega živčnega sistema ali so te okvare le somatizirana posledica nevrotične zavrtosti (psihosomatskega obolenja), ki delujejo kot motnje v funkcioniranju in so skoraj nespremenljive, to v zreli dobi ni več pomembno«. Omiliti se jih da le s kompenzacijo (s pomočjo sodelovanja drugih sposobnosti) če niso bistvene pri vsakdanjem, zlasti poklicnem delu. Če pa te motene sposobnosti predstavljajo glavno sposobnost za izvrševanje poklicnih delovnih nalog, te motnje človek ali le deloma obvlada ali le z nadkompenzacijo (s stalno zelo povečano prizadevnostjo) kar pa nujno vodi v prezgodnjo utrujenost, izčrpanost zaradi dela, hitrejše staranje. V takem primeru je možna le dovolj zgodna poklicna preusmeritev. Zato mora v psihološkem pregledu najprej ugotoviti morebitni sposobnostni manjko za njegovo delo.

Psiholog zato nujno potrebuje analizo delavčevega dela z vidika psihičnih zahtev. Prizadete ne smejo biti sposobnosti, ki so pri delavčevem delu trajno maksimalno obremenjene (ostrina vida pri šivilji, spretnost prstov pri montažnem delu itd). ali ki v kritičnih sitaucijah bistveno usmerjajo akcijo, ki prepreči nesrečo ali pa je ne prepreči (normalna agresivnost pri livarju, ki ne sme biti zavrta, globinski vid pri šoferju, vizualno motorična koordinacija gibov pri tesarju, desnostranska orientacija pri delavcih, ki opravljajo delo med premikajočimi se stroji ali s stroji se premikajočimi se materiali v večjih kosih kot je to n.pr. v industrijsko organiziranem gradbeništvu. V tem primeru se levostransko orientirajoči delavec umakne v nepričakovano smer za desnostransko orientirajočega se itd.). V teh primerih je treba opozoriti zdravnika, da zaščiti delavca kot je to z zakonom omogočeno.

(Nadaljevanje prihodnjič)

PRILOGA ZA DELEGATE

Skupščina skupnosti socialnega skrbstva Kamnik

bo predvidoma v sredo, 16. aprila 1980,
v sejni dvorani Skupščine občine Kamnik
Delegati bodo obravnavali:

– Realizacijo finančnega načrta Občinske skupnosti socialnega skrbstva za leto 1979
– Finančni načrt skupnosti za leto 1980
– Poročilo o delu skuščine, njenih organov in strokovne službe v letu 1979
– Program dela skupščine, njenih organov in strokovne službe v letu 1980
– Samoupravni sporazum o normativih storitev na področju socialnega skrbstva

Seja družbenopolitičnega zbora občinske skupščine je bila 24. marca

Zbor je:

1. Sprejel predlog programa dela zborov občinske skupščine Kamnik za obdobje januar-julij 1980 (objavljen tudi v Kamniškem občanu 10. marca 1980)

2. Obravnaval poročila o delu organov odkrivanja, pregona in sojenja za leto 1979 in sprejel sklepe:

– zbor podpira usmeritve organov za njihovo nadaljnje delo

– družbenopolitične organizacije na vseh ravneh in društva morajo aktivno delovati pri obveščanju občanov in delovnih ljudi za dvig varnostne kulture in samozaščitnega delovanja

– temeljne samoupravne organizacije in skupnosti naj okrepijo delovanje samoupravne delavske kontrole, preverijo in zagotovijo učinkovitejše varovanje družbenega premoženja ter redno spremljajo varnostno situacijo v svoji sredini, ažurirajo varnostne načrte in ob določenih pojavih ustrezno ukrepajo.

– družbeno pravne osebe naj pri urejanju premoženjsko pravnih zadev iščejo več pomoči javnega pravobranilca.

– službo socialnega skrbstva v občini je treba opozoriti na problematiko mladinskega prestopništva in alkoholizma zaradi primernega ukrepanja

– potrebno je poživiti delo poravnalnih svetov v krajevnih skupnostih in poravnalne svete ustanoviti tudi v temeljnih organizacijah.

– varnosti v prometu je treba posvetiti še večjo pozornost, pri čemer je treba dosledneje izvajati določila občinskega odloka o ureditvi prometa v mestu in naseljih na območju občine Kamnik.

– potrebno je še tesnejše sodelovanje organov odkrivanja, pregona in sojenja, inšpekcijskimi službami, SDK in organi samoupravne delavske kontrole.

3. Sprejel poročilo o delu na področju LO v letu 1979

4. Sprejel predlog usmeritev organizacij in organov Zveze sindikatov ob 30-letnici uveljavljanja samoupravljanja in drugih dogodkov, ki jih praznujemo v letu 1980

5. Sprejel sklep o podpori prizadevanjem Izobraževalne skupnosti Slovenije in Zavoda SR Slovenije za šolstvo za opredeljene programske usmeritve, kriterije za izdelavo mreže centrov, ki bodo te usmeritve izvajali, ter sprejel predlog razmestitve usmeritev za občino Kamnik, ki je bil objavljen v Delu (9. 2.) in Ljubljanskem dnevniku. (12. 2.)

Zbor združenega dela in zbor krajevnih skupnosti sta na seji 26. 3. poleg že naštetega sprejela še:

1. Predlog odloka o dopolnitvi odloka o davku na promet nepremičnin

2. Predlog odloka o spremembi in dopolnitvi odloka o komunalnih taksah v občini Kamnik

3. Predlog odloka o spremembi odloka sanitarno higienskih in drugih pogojih za priložnostno opravljanje gostinske dejavnosti zunaj gostinskega obrata

4. Osnutek odloka o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča na območju občine Kamnik – (odlok naj bi bil sprejet do konca tega leta – veljal naj bi od 1. januarja 1981 dalje). Osnutek odloka bo v javni razpravi do konca avgusta 1980. Obširno informacijo o osnutku bomo objavili naslednji številki Kamniškega občana skupaj z osnutkom odloka.

Spremenjene cene v otroškem vrtcu Antona Medveda v Kamniku ter v vzgojnovarstveni enoti Komenda

Skupščina skupnosti otroškega varstva je na seji obeh zborov 13. februarja obravnavala in potrdila nove cene v otroškem vrtcu Antona Medveda in v vrtcu Komenda. K cenam je dal soglasje tudi izvršni svet občinske skupščine Kamnik na seji 24. marca, saj so kljub precejšnjemu zvišanju med nižnjimi v SR Sloveniji.

Cene v vrtcu, ki bodo veljale od 1. aprila dalje, bodo za otroke do 3 let višje za 23%, za otroke od 3 do 7 let pa za 17% in sicer:

B4	Sedaj velja cena	Predlog nove cene
– za otroke do 3 let	2.357,25	2.907,00
– za otroke od 3 do 7 let	1.790,30	2.101,00
cena režijskega dne:		
– do 3 let	25,00	47,00
– od 3 do 7 let	20,00	47,00

Obenem je skupščina skupnosti otroškega varstva sprejela tudi sklep o diferencirani udeležbi staršev:

Skupina	Mesečni dohodek na člana družine	% udeležbe staršev v ceni storitev	Mesečni prispevek za otroka do 3 let	3–7 let
1.	do 1.800	30	872,10	630,30
2.	1.801–2.600	40	1.162,80	840,40
3.	2.601–3.500	50	1.453,50	1.050,50
4.	3.501–4.000	55	1.598,85	1.155,55
5.	4.001–4.500	60	1.744,20	1.260,60
6.	4.501–5.000	65	1.889,55	1.365,65
7.	nad 5.000 din	70	2.034,90	1.470,70

Cena režijskega dne za vse otroke bo 47,00 dinarjev. Tudi pri tej ceni bodo upoštevali diferencirano lestvico:

Skupina	udeležbe staršev v ceni storitev	cena režijskega dne
1.	30	14,10
2.	40	18,80
3.	50	23,50
4.	55	25,85
5.	60	28,20
6.	65	30,55
7.	70	32,90

Iz dela samoupravnih interesnih skupnosti

Skupščina Kulturne skupnosti Kamnik
(21. marca 1980)

Ko so obravnavali poročilo o uresničevanju načrta kulturnega razvoja v Kamniku v obdobju 1976-1979, so delegati ugotovili, da se je s privlačnejšimi, kvalitetnejšimi in boljšimi kulturnimi programi povečal obisk kulturnih prireditev. To velja še posebno za leto 1979, ko je Kamnik praznoval 750-letnico.

Matična knjižnica v Kamniku bo s šestimi izposojevalnicami do konca leta 1980 presegla načrtovano število knjig (36.000) in s tem presegla v slovenskem merilu zastavljeno nalogo 1 knjiga na prebivalca: in sicer 1,4 knjige na prebivalca. Na področju založništva pa bi lahko govorili o zaostajanju. Vzroke za to bi lahko iskali v pomanjkanju strokovnih sodelavcev ter izjemno visokih stroških tiskarskih storitev za zahtevne načrtovane publikacije.

Pomembno je, da so v tem obdobju spet zaživele amaterske gledališke skupine; v občini jih je pet. Svoje delo so prikazali na občinski reviji gledaliških skupin.

V glasbeni dejavnosti pomenijo osvežitev komorni koncerti solistov in manjših sestavov ob otvoritvah likovnih razstav, pogrešamo pa več nastopov simfoničnega orkestra Domžale-Kamnik.

Petim pevskim zborom, ki so delovali doslej, se je letos pridružil še šesti, Študentski zbor. Številni nastopi v tujini (Lira) in uspešno sodelovanje na pevskih tekmovanjih (ženski zbor Solidarnost in zbor iz Črne), prirejanje stilnih koncertov ter spremljanje vseh pomembnejših kulturnih prireditev v občini pomeni velik prispevek k tradicionalno razviti pevski kulturi na Kamniškem. Odraz zborovske aktivnosti je občinska revija pevskih zborov, ki jo vsako leto priredi Zveza kulturnih organizacij občine.

Obnovitev dvorane nad Kavarno omogoča uresničevanje bogatejšega likovnega programa, saj se letno zvrsti 5 – 6 likovnih razstav, lani jih je bilo kar 8. Poudarek dajejo predstavitvam domačih ustvarjalcev. Vsako leto pripravijo razstavo zaključenega opusa starejšega umetnika (Bergant, Koželj, Maleš). Razstave strokovno pripravlja Kamniški muzej, ki je tudi pobudnik ustanovitve odbora za likovno dejavnost pri Kulturni skupnosti Kamnik.

Z izvajanjem programa spomeniško varstvene službe na našem območju ne moremo biti zadovoljni. Programi so preobširni, zato ostajajo nekatera dela nedokončana ali komaj začeta (Mali grad, Gradišče v Tuhinjski dolini). Varstvu kulturne dediščine bo v prihodnje treba posvetiti več pozornosti.

Izredno pomembno za to obdobje je tudi, da so pospešeno reševali prostorske probleme kulturne dejavnosti ne le v mestu, temveč tudi v drugih krajih, saj je Kulturna skupnost finančno podprla adaptacijo in ureditev dvoran v Komendi, Motniku in na Selah.

Delegati so sprejeli tudi predlog kulturne dejavnosti v letu 1980, pri čemer so upoštevali prizadevanje za gospodarsko stabilizacijo in program skrčili, sprejeli pa so tudi ustrezni finančni program za letošnje leto.

Potrdili so tudi predlog razvojnih smernic kulturne dejavnosti v SR Sloveniji in občini Kamnik za srednjeročno obdobje 1981-1985.

SPREMEMBA CENE OSKRBNEGA DNE V ZAVODU ZA USPOSABLJANJE INVALIDNE MLADINE V KAMNIKU

Izvršni svet občinske skupščine Kamnik je na svoji seji 24. marca dal soglasje k 5-odstotnemu povišanju cene oskrbnega dne v Zavodu od 1. aprila dalje. Dosedanja cena oskrbnega dne je bila 186,05 din, nova cena bo 195,95 din.

Predlog nove cene je Občinska skupnost socialnega skrbstva Kamnik obravnavala na seji zbora uporabnikov in zbora izvajalcev 20. 12. 1979 in dala soglasje na takrat predlagano ceno oskrbnega dne 214,25 din.

V skladu z resolucijskimi določbami in družbenim dogovorom o izvajanju politike cen proizvodov in storitev v SR Sloveniji v letu 1980 je možno povečanje cene oskrbnega dne v letu 1980 za 16-odstotkov. Zavod za usposabljanje invalidne mladine v Kamniku je ceno oskrbnega dne ob začetku leta povečal za 22 odstotkov. Ker pa je v letu 1979 ceno povečal samo za 5,7 odstotka, v skladu z družbenim dogovorom pa bi jo v letu 1979 lahko povečal za 17 odstotkov, je bilo možno povečati ceno v letu 1980 še za 5 odstotkov.

Imenovanje namestnikov javnega tožilca Temeljnega javnega tožilstva v Ljubljani

Družbenopolitični zbor, zbor združenega dela ter zbor krajevnih skupnosti so na sejah 24. in 26. marca sprejeli sklep o imenovanju Nastje FRANKO ter Vlaste NUSSDORFER-STANIČ za namestnici javnega tožilca Temeljnega javnega tožilstva v Ljubljani.

Kmetijsko-zemljiška skupnost

Izvršni odbor kmetijsko-zemljiške skupnosti je skupno z uredništvom Kmečkega glasa organiziral 24. marca 1980 pogovor o stanju in razvojnih možnostih kmetijstva v občini.

Premajhni dohodki kmetov glede na vloženo delo botrujejo vrsti težav, s katerimi se kmetje vsakodnevno srečujejo. Ko so sodelujoči poskušali poiskati vzroke za tako nizke dohodke kmetov, so jih našli zelo veliko. Menili so, da bo nujno potrebno preiti na sklepanje pogodb o dolgoročnem sodelovanju med kmeti in OZD, saj le dogloročno sodelovanje lahko kmetom zagotovi socialno in ekonomsko varnost.

Večja produktivnost dela je v veliki meri odvisna od možnosti uporabe strojev, kar pa je seveda povezano z zemljiščem. Komasacije bodo nujne, saj ob razdrobljenih poljih kmetje porabijo več časa za vožnjo med parcelami, kot za delo na zemljišču. V obdobju, ko nam primanjkuje energetskih virov in so le-ti tudi izredno dragi, bi morali tej problematiki posvetiti posebno pozornost. V nekaterih območjih v občini bo potrebno izvajati tudi obsežnejša melioracijska dela, s čimer bi razširili fond zemljišč, primernih za kmetijsko obdelavo.

V občini je šestnajst registriranih strojnih skupnosti, nekatere med njimi delujejo tudi v višinskih predelih.

Na produktivnost dela na tem področju bi lahko imeli izreden vpliv pospeševalci, ki pa jih je tudi pri nas premalo in še niso dovolj stimulirani za tovrstno delo.

Širša družbena skupnost bo v prihodnje morala nuditi kmetom več pomoči. Zelo primerna oblika, ki jo v občini že izvajamo, bi jo pa lahko v še večji meri, je subvencioniranje. Proučiti pa bo potrebno tudi položaj kmečke žene-proizvajalke, ki je ne bi smeli obravnavati le kot gospodinjo in ji s tem kratiti pravice, ki jih imajo vsi naši delovni ljudje na osnovi dela.

Star papir je tudi denar

Če star papir leži razmetan po kleteh,in drugih kotičkih, če ga brezbrižno mečemo v smetnjake, pomeni, da odmetujemo denar oziroma dragocene devize, ki jih morajo naši papirničarji odšteti za tone uvoženega starega papirja. O tem je bilo zadnje čase že veliko napisanega in izrečenega, zato z akcijo zbiranja starega papirja in odvažanja na zbirno mesto ne odlašajmo več. Velja si zapomniti tudi datume, ko občinski odbor RK organizira odvoz starega papirja izpred vseh domov v naši občini. Zato ne prezrite dni, ko bodo odvažali star papir iz posameznih področij v naši občini in pripravite zvezane svežnje papirja pred vhodna vrata ob ulicah in cestah!

KAMNIK center in okolica: 22. april, 6. junij, 19. september, 27. oktober, 4. december 1980

BAKOVNIK do OŠ T. Brejc: 21. april, 5. junij, 18. september, 24. oktober, 3. december 1980

DUPLICA – ŠMARCA: 18. april, 4. junij, 17. september, 23. oktober, 2. december 1980

ZUNANJE KRAJEVNE SKUPNOSTI: 23.april, 9. junij, 22. september, 28. oktober, 5. december 1980

Seveda pa naj ne bi zbirali star papir samo v teh dneh, saj se ga tudi vmes veliko nabere. Akcija zbiranja starega papirja bi morala postati stalna dolžnost pionirjev in mladine, ki se lahko dogovorijo v šolah ali v krajevnih skupnostih o zbirnih mestih, od koder bodo papir odvažali na DINOS v Kamniku.

M. J.

Osnovna šola Toma Brejca Kamnik

objavlja
prosta dela in naloge

čistilke

Delo se združuje za nedoločen čas s polnim delovnim časom.
Nastop dela takoj ali po dogovoru.

ETA – živilska industrija Kamnik

potrebuje za opravljanje svoje dejavnosti

večje število delavk

Osebni dohodek od 5.000 do 6.000 dinarjev
Vse zainteresirane vabimo, da se zglasijo v kadrovskem oddelku delovne organizacije, kjer bodo dobili tudi podrobnejše informacije.

Kotiček najmlajših bralcev

Kamnik skozi sončna očala

Stojim na verandi Starega gradu. Ponosna in zravnano opazujem svoje mesto. Mesto, ki je polno drobnih zanimivosti, ki ima polno lepih spominov.

Pogled mi zdrsne na dolgo sivo vijugo. To je naša nova cesta. Lepa in široka. Ne moti prebivalcev, saj je speljana izven mesta. Avtomobilov ni veliko na njej, saj večinoma hodimo peš.

Za varno hojo je preskrbljeno v starem predelu mesta. Tu je promet za vsa vozila zaprt. Hiše niso onesnažene od izpušnih plinov, imajo nove lepe fasade. Na oknih cvetijo gorenjski nagelji. Na hišah vise izveski. Veliki, lepo in praktično izdelani izveski, napisani z jasno in čitljivo pisavo, nam že na daleč povedo, kje je kaj.

Poleg sive se skozi Kamnik vleče tudi dolga modra črta. To je naša Bistrica, bistra in polna rib. Sedaj po dolgem času le zasluži svoje ime. V vročih poletnih dneh se v njej veselo kopajo otroci. Navdušeno se vozijo po njenih jezovih z lesenimi splavi.

Zagledam se v prenovljena otroška igrišča. Veliki tobagani brez razpok, nepokvarjene gugalnice, peskovniki, polni mivke, velike površine trave, igrišče za rokomet, nogomet in odbojko. Ob vznožjih stoje velika drevesa, pod njihovimi krošnjami pa ljubke bele klopi, kjer sedijo mame in pletejo.

Imamo tudi dva velika otroška vrtca, dovolj vzgojiteljic, dovolj prostora, dovolj zabave.

Ob stari nemi cesti stojita naši šoli. Prenovljeni, dobro ogrevani, s celodnevnim poukom, izdatnim kosilom. Ne manjka učiteljev.

V telovadnici se ob večernih urah rekreirajo starejši ljudje. To krepi njihovo moč in jih ohranja dlje pri zdravem življenju.

Čez novi most pridemo do izobraževalnega centra. Vendar nima več samo dveh izobraževalnih smeri.

Zamislim se tudi ob pogledu na prijetne hišice, ki služijo za postajališče. Ob njih se pripravili klopi, kjer mirno čakamo na avtobus, tudi v najhujši nevihti.

Tovarne so zgradile visoke, zelo visoke dimnike. Tam se dim razkadi in ne pride do zemlje.

Ob vseh teh slikah skozi sončna očala se zamislim. Saj je Kamnik lep in zanimiv. A kdaj bom lahko odložila sončna očala?

Alenka Jevšnik, 8.b
OŠ TOMO BREJC

Varstvo mi je postalo drugi dom

Kot »prvčka« me je mami vpisala v dnevno varstvo v Dijaškem domu. Prvi dan sem se zjutraj napotil v veliko rumeno stavbo, za katero so mi razložili, da je v njej varstvo. Ko sem se predstavil tovarišici, sem se stisnil v kot in od tam opazoval svoje starejše prijatelje. Strah je sčasoma popustil in tudi sam sem se jim pridružil pri igri. Vsako jutro sem prihajal v varstvo ob osmih, če pa smo imeli pouk dopoldne, pa po pouku. Vsaki dve leti smo se selili iz ene učilnice v drugo in vsaki dve leti me je učila druga tovarišica vzgojiteljica, dokler nisem prišel do zadnje skupine, kjer sem zdaj.

Ko pridem v varstvo je moje prvo opravilo kratek klepet s prijatelji, ki pa ga kmalu prekine tovarišica. Potem so na vrsti naloge. Dostikrat mi mora – včasih, ker ne znam, včasih pa, ker se mi ne ljubi – ob nalogi na pomoč priskočiti tovarišica.

Ni mi je težko prositi za pomoč, saj vem, da mi bo pomagala. Pa tudi sprašuje nas in nam napiše teste, da preverjamo svoje znanje. Dostikrat se učimo po skupinah in si pri učenju in nalogah med seboj pomagamo.

Do malice moramo mirno zdržati v učilnici, po malici pa so na vrsti razni krožki, ki jih pri nas v varstvu ni malo. To so likovni in angleški krožek, krožek ročnih del, dramsko literarni, knjižničarski in krožek OZN ter še ostali. Vsak od nas lahko najde področje, ki ga zanima in se vključi v krožek, kjer z veseljem sodeluje.

Sam sodelujem pri dveh, pri likovnem in dramsko literarnem. Pri likovnem krožku sva s prijateljem ob pomoči tovarišice izdelala jugoslovanski grb iz raznih drobnih semen. Delo je bilo dovolj težko, tako da smo mu morali posvetiti mnogo pozornosti in časa. Naš trud pa je bil poplačan, saj so nas pohvalili vsi tovariši in tudi tovarišica ravnateljica. Grb zdaj krasi našo jedilnico.

V drugem krožku se pripravljamo na razne prireditve, ki jih imamo v varstvu ob vseh praznikih. Največkrat in najraje v igrah in skečih. Poleg tega pripravljamo za prireditve še razne recitacije in pesmi. Člani dramsko literarnega krožka bomo pomagali tudi pri pripravljanju našega glasila Tovarišica, ki bo letos izšllo pod geslom »35 let v svobodi«.

Učenci sodelujemo tudi pri samoupravljanju v okviru domske skupnosti. Poleg svobodnih dejavnosti delujejo na šoli še komisija za učni uspeh, red in disciplino, higieno in gospodarsko prehrambena komisija. Sestavljajo jih domski učenci in učenci dnevnega varstva. Predsednik domske skupnosti je po svoji funkciji član sveta doma. V domu nimamo organizirane mladinske organizacije, zato smo mladinci vključeni v mladinsko organizacijo v šolah in delovnih organizacijah.

Nedavno smo imeli sestanek člani komisije za učni uspeh, kjer smo se dogovorili, kako si bomo med seboj pomagali, da bomo dosegli čimboljši uspeh.

Pa ne mislite, da se v varstvu samo učimo in ukvarjamo z raznimi dejavnostmi. Tudi časa za rekreacijo je dovolj. Pred domom je prostor za odbojko, košarko in majhno igrišče za nogomet ter igrišče s peskovniki in gugalnicami za najmlajše. Fantje najraje igramo nogomet, dekleta pa se nam pridružujejo pri košarki. Če je vreme slabo, smo v »telovadnici«, kjer igramo namizni tenis.

Včasih nas tovarišica tudi sredi igre pokliče h kosilu. Pred jedilnico se zberemo vsi učenci, posedemo po štirje skupaj k mizam in kosimo, potlej pa poberemo svoje stvari in odkorakamo v šolo.

Že osmo leto hodim v dnevno varstvo in ni mi žal. Varstvo mi je postalo drugi dom. Koliko lepih trenutkov sem že preživel v varstvu. No, nekaj je bilo tudi takih, ki bi jih raje pozabil.

Samo Hajdinjak,
8. razred,
podaljšano bivanje Dijaški dom

Niso se uklonili

(Ob 60-letnici stavke na Zaloški cesti)

Moj dedek je bil železničar. Oče, teta in stric so tudi zaposleni na železnici.

Vsako leto 15. aprila gremo na Zaloško cesto k spomeniku žrtev železničarske stavke. O dogodkih izpred šestdesetih let mi je dedek marsikaj povedal: »Velika železničarska stavka, ki se je začela 15. aprila 1920 leta, je bila posledica boja jugoslovanskih železničarjev za boljše življenjske pogoje. Plače železničarjev so bile namreč precej nižje od plač ostalih delavcev. Leta 1919 so sindikati transportnih delavcev z vlado Jugoslavije podpisali sporazum.

Po tem dokumentu je bilo urejeno vprašanje nadurnega dela in napredovanje delavcev. Vendar vlada ni izpolnila vseh svojih obljub. Prometno ministrstvo je leta 1920 spet znižalo plače železničarjem. Zato so se leta 1920 v Ljubljani sestali predstavniki železničarjev Slovenije in sklenili, da bodo stavkali. 15. aprila 1920 je bila Ljubljana polna ljudi in še istega dne je 60.000 Železničarjev stopilo v splošno stavko pod vodstvom sindikatov in KPJ. Stavkajočim so se pridružili še brigadirji in ostali transportni delavci, tako de je bil promet popolnoma ohromljen. Vlada je stavko proglasila za upor in pozvala vse vojne obveznike pri železnici, da se javijo v službo. Železničarje so tako postavili pred vojaško poveljstvo. Drugi železničarji so se skrivali in bežali, vendar je ta poziv povzročil med železničarji precej preplaha. Ker je tuji tisk razglašal, da ima železničarska stavka v Jugoslaviji namen zrušiti vlado in kralja ter ustanoviti sovjete, je vlada prepovedala vsa zborovanja. Policija je začela preganjati stavkajoče. S tem je hotela dobiti povod za protinapad. Popolen zastoj prometa je trajal 12 dni. V raznih mestih je prišlo do spopadov z žandarji. Tako je 24. aprila 1920 prišlo do spopada na Zaloški cesti, ko so železničarski delavci odšli na zborovanje v povorki, ki je štela 4000 oseb proti središču mesta. Žandarji so blokirali Zaloško cesto in druge ulice proti središču mesta in začeli streljati na stavkajoče. Na mestu spopada je bilo ubitih 13 ljudi, med njimi tudi 4-letna deklica. Skupni pogreb žrtev je bil prepovedan, prav tako tudi govori in petje. Kljub temu se je pogreba udeležilo ogromno delavcev. Tako je bila stavka po 14 dneh v krvi zadušena. Sindikalna organizacija železničarjev je bila razpuščena in prepovedana. Odločnejši delavci in vodstvo stavke je odšlo v ilegalo.

V spomin na stavko je 15. april razglašen za dan železničarjev«. Tako je moj dedek končal pripoved in še dodal: »Železničarji se tudi danes s svojim delom borijo za še lepši in boljši jutri.«

Davor Škrinjar, 7. a
Osnovna šola
pri ZUIM Kamnik

Demokratična pot do novih lokacij

Na osnovi zakona o družbenih svetih je izvršni svet v začetku marca sprejel sklep o ustanovitvi družbenega sveta, v katerem naj bi se na osnovi organiziranega, široko zasnovanega družbenega vpliva demokratično in samoupravno dogovorili o novih lokacijah za delovni organizaciji SGP Graditelj in Rudnik kaolina Črna.

Družbeni svet, ki ga sestavljajo po en delegat obeh delovnih organizacij, krajevnih skupnosti Črna, Kamniška Bistrica in Godič, delegat medobčinske zbornice, po en delegat družbenopolitičnih organizacij, izvršnega sveta in strokovnih služb občinske skupščine, se je že sestal na svoji prvi seji. Pogovor je zadeval dve novi naložbi, ki naj bi jih uresničili obe delovni organizaciji. Rudnik kaolina Črna oziroma njegov TOZD Kalcit ter Polikem in Jub naj bi z združevanjem sredstev postavili nov obrat, za katerega pa je še potrebno poiskati ustrezno lokacijo. SGP Graditelj pa načrtuje razširitev gramoznice, dograditev separacije, ureditev kanalizacije in usedalnih bazenov.

Družbeni svet bo deloval tako dolgo, da bodo uskladili vsa stališča, mnenja in zahteve ter oblikovali dokončen predlog o novih lokacijah.

Asfalt od Žage do Pirčevih rid

Modernizacija ceste skozi krajevno skupnost Črna je zastala, zato so krajani na občnem zboru zastavili vprašanje, kdaj bo cesta dokončno obnovljena. Na odgovor je bilo treba nekoliko počakati, saj je bila potrebna odločitev o tem, kateri od dveh predlogov bo imel prednost. Prvi namreč zajema modernizacijo ceste od vasi Žaga proti Kamniku do Pirčevih rid, drugi predlog pa rekonstrukcijo ceste v Črni ob separaciji Rudnika kaolina Črna.

Ker drugi predlog v programu republiške skupnosti za ceste ni bil vključen in je bilo 5,5 milijona novih dinarjev namenjenih le za modernizacijo, torej za asfaltiranje ceste, so se odločili za modernizacijo ceste od Žage do Pirčevih rid.

Rekonstrukcijo ceste skozi Črno so torej ob soglasju krajevne skupnosti preložili, čeprav bi naj jo začeli urejati že lani. Dela so zastala zaradi težav pri odkupu zamljišča za ureditev poti do stanovanjskih blokov. Rudnik kaolina je zato predlagal novo inačico priključka, ki ga je republiška skupnost za ceste tudi sprejela. Vendar pa so dali prednost modernizaciji ceste, ki je zajeta v njihovem programu, rekonstrukcijo pa naj bi načrtovali za prihodnje srednjeročno obdobje.

Seminar za mlade aktiviste

Konec letošnjega februarja smo v osnovnih organizacijah ZSMS zaključili konstituiranje novih vodstev. V vseh OO so bile izpeljane programsko – volilne konference, zaključen pa je bil tudi postopek evidentiranja članov organov občinske konference ZSMS. S tem je bila zaključena prva faza priprav na programsko volilno konferenco OK ZSMS Kamnik. Kot logično povezavo med dvema fazama priprav smo 21. in 22. marca v Preddvoru organizirali seminar za novoizvoljena vodstva osnovnih organizacij. Seminarja se je udeležilo 50 mladih aktivistov iz 35 osnovnih organizacij. Program seminarja smo zastavili tako, da smo nova vodstva podrobneje seznanili z našim družbenopolitičnim sistemom in odnosi, istočasno pa v okviru aktualnih nalog poskušali usmeriti dejavnost osnovnih sredin. Obravnavali smo vlogo zveze sindikatov v [illegible] in krajevni skupnosti ter TOZD [illegible] povezave z ZSMS, zvezo komunistov in vlogo mladih znotraj ZK ter delegatski sistem, SZDL in krajevno samoupravo. V okviru aktualnih nalog smo se pogovorili o mladinskem prostovoljnem delu, sprejeli smo osnutek predloga mreže usmerjenega izobraževanja, obravnavali pa smo še ostale naloge, ki nas čakajo v letošnjem letu. Potrudili smo se, da smo maksimalno izkoristili čas, ki je bil na razpolago, s tem pa tudi sredstva, ki smo jih namenili za to obliko akcijskega in političnega usposabljanja. Vse teme smo tudi zapisali in izdali bilten, ki ga bodo prejele vse osnovne organizacije. S tem bomo omogočili razpravo o teh temah širšemu članstvu mladinske organizacije.

V zaključku smo ocenili, da je seminar uspel, vsekakor pa se bo moral uspeh pokazati tudi v aktivnosti osnovnih organizacij.

I. KURET

SAP-VIATOR

DO SAP LJUBLJANA
TOZD Medkrajevni potniški promet, n.sub.o., Ljubljana

oglaša
prosta dela in naloge

1. VEČ VOZNIKOV ZA OBRAT KAMNIK
– s stanovanjem v Kamniku ali okolici
POGOJI: šola za voznike motornih vozil in opravljen izpit D kategorije ali šola za voznike motornih vozil in opravljen izpit C kategorije z najmanj 2 leti prakse na vozilih C kategorije. Nudimo brezplačno šolanje za pridobitev D kategorije.

2. VEČ SPREVODNIKOV ZA OBRAT KAMNIK
– s stanovanjem v Kamniku ali okolici
POGOJI: končana [illegible] osemletka, odslužen vojaški rok

Ponudbe s kratkim opisom dosedanjega dela in dokazili o strokovnosti pošljite v 15 dneh na naslov: SAP-VIATOR, kadrovski oddelek, Celovška 166, 61000 Ljubljana

ABC POMURKA

TRGOVSKO PODJETJE KOČNA KAMNIK n. sol. o.
Kamnik, Ekslerjeva 8

Po sklepu delavskega sveta TOZD maloprodaja
objavljamo
prosta dela in naloge

DVEH POSLOVODIJ (za poslovni enoti Vrhpolje in bife Zaprice)
Pogoji:
poslovodska šola, 3 leta delovnih izkušenj pri opravljanju zahtevnejših del v trgovini, 60-dnevno poskusno delo

Komisija za medsebojna delovna razmerja delavcev TOZD maloprodaja
objavlja
prosta dela in naloge
1. KV pleskarja
2. KV električarja
Pogoji:
pod 1.:
KV pleskar, 2 leti delovnih izkušenj, 60-dnevno poskusno delo
pod 2.:
KV električar z veseljem opravljanja ključavničarskih del, 2 leti delovnih izkušenj, 60-dnevno poskusno delo

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev vložite v 15 dneh po objavi na naslov: ABC Pomurka, Trgovsko podjetje Kočna Kamnik, Ekslerjeva 8.
O izidu bomo kandidate obvestili v 10 dneh po izbiri.

Občni zbor lokostrelcev

Že nekaj časa lokostrelci na raznih medklubskih in republiških turnirjih prav uspešno zastopamo kamniške barve.

Začelo se je pri tabornikih. Najprej smo streljali s precej »primitivnimi« loki, kmalu pa smo si nabavili svoje loke in streljali na strelišču, ki smo si ga uredili v Mekinjah.

V »Gozdni šoli« v Bohinju so se izšolali prvi kadri, prenesli svoje znanje na ostale in navdušenje za ta šport je rastlo in se širilo. Taborniki so se vključevali v lokostrelski vod, ki smo ga ustanovili in na republiškem taborniškem lokostrelskem tekmovanju »Zlata puščica« smo osvojili prehodni pokal kot najboljši lokostrelski odred.

Že novembra smo ustanovili iniciativni odbor za ustanovitev Lokostrelskega kluba Kamnik, ki je ves čas pripravljal ustanovitev kluba. Februarja letos nas je bilo že preko trideset. 29. februarja 1980 je bil ustanovni občni zbor Lokostrelskega kluba Kamnik.

Na občni zbor smo s plakati povabili vse ljubitelje lokostrelstva.

Če naj ocenim občni zbor, moram reči, da je uspel v vseh pogledih. Udeleženci so bili sklepčni v vseh vprašanjih.

Izvolili smo vodstvo kluba. Za predsednika smo izvolili Franca Drobniča, za podpredsednika pa Vojca Colnarja in Andreja Pečevnika.

Pogovorili smo se o nadaljnjem delu kluba, sprejeli program dela za leto 1980, ki poleg številnih turnirjev po Jugoslaviji in izven nje vključuje tudi odprto državno prvenstvo v HUNTER AND FIELD v Kamniški Bistrici, ki ga bo organiziral naš klub.

Zmenili smo se tudi za termine uradnih treningov. Le-ti bodo v torek in četrtek na strelišču v Mekinjah. Naš trener je Frank Vengust.

Klub zdaj deluje s polno paro in prav zdaj se pripravljamo na državno prvenstvo »dvoranski ITA« ki bo 23. marca 1980 na Reki.

MARJANA DROBNIČ

Srečanje pevskih zborov Gorenjske

Prvi del koncerta III. srečanja pevskih zborov Gorenjske je v dvorani kina Dom v Kamniku privabil lepo število ljubiteljev zborovske pesmi. Niso bili razočarani, kajti sedem amaterskih pevskih zborov jim je pripravilo izjemno prijeten večer, zato ni čudno, da so bili poleg priznanj deležni tudi spontanega ploskanja.

Ker smo bili Kamničani gostitelji srečanja, se je najprej predstavil moški zbor iz Tuhinja, ki ga vodi Viktor Mihelčič. S sproščenim in domačnim nastopom in z zanimivo izbranim programom pesmi – Popotna pesem, V nedeljo popoldne in Ana nina nana – so pripravili prijeten uvod.

Dekliški zbor zveze kulturnih organizacij iz Domžal pod vodstvom Jožeta Naraločnika je poleg pesmi Sinek zaspi in Domovina je vse prdstavil sodobno pesem Aglepta Arneja Mellnäsa in tako potrdil svojo kvaliteto, saj je pesem zahtevna in jo najbrž spremlja tudi pomislek, ali jo bodo poslušalci sprejeli ali ne.

Moški pevski zbor kulturno umetniškega društva Davorin Jenko iz Cerkelj, ki ga vodi Jožef Močnik, se lahko pohvali z zanimivimi, sodobnimi priredbami. Zlasti prleška Fse kaj lazi je ogrela dlani poslušalcev.

Komorni zbor Loka iz Škofje Loke je pod vodstvom Janeza Močnika dosegel tako kvaliteto, da jih mirne vesti lahko uvrstimo med najboljši zbor tega večera. Zapeli so štiri pesmi – eno kot dodatek, da so se lahko za nastop pripravili še pevci mešanega zbora Podjuna iz Pliberka, ki so koncert zaradi slabe ceste skoraj zamudili – in z vsako dokazali, da so njihovi glasovi dognano izurjeni.

Zadnji je torej nastopil zbor iz zamejstva. Najbrž ni treba pripovedovati, da ga je občinstvo navdušeno sprejelo in da so dve koroški in italijansko ljudsko pesem posredovli doživeto in prijetno, in tudi dovolj kvalitetno, čeprav se na vajah ne srečujejo več kot enkrat na teden, nastopajo pa tudi le nekajkrat na leto.

Novo okolje – boljše vzdušje

Taborniška organizacija – vod Planika iz Stranj se je iz prostorov osnovne šole preselil v sobo na Vegradu pri Stahovici. Ker smo taborniki samostojna organizacija, v ničemer odvisna od šole, smo se odločili, da bomo tudi sestanke imeli na prijetnejšem kraju kot so prostori osnovne šole. V šoli smo se lahko le učili, nismo pa mogli učilnice urediti po svojem – taborniškem okusu. Prav sedaj se pripravljamo na orientacijsko tekmovanje, ki ga organizira naš vod. Sedaj imamo za to vse možnosti, v šoli pa tega seveda ne bi mogli organizirati. Prav zato se krajevni skupnosti Kamniška Bistrica, predvsem pa njenemu predsedniku Janezu Podjedu, prav lepo zahvaljujemo in upamo, da nam bodo v morebitnih stiskah zopet priskočili na pomoč. Sedaj pa bi vam še malo opisala našo sobo.

Velika je 5 × 4 m. Ima dve veliki okni, tako da imamo pri delu dovolj svetlobe, čeprav stoji zgradba sredi gozda. Notranjost smo po svoje popestrili. Navdušeni taborniki so narisali risbe iz taborniškega življenja, ki so zelo popestrile sobo.

Imamo tudi pečico, ki pa največkrat ne služi svojemu namenu, saj nimamo drv, da bi zakurili. Dvakrat smo sicer organizirali akcijo – nabiranje drv, toda nabranega materiala je kmalu zmanjkalo.

Upamo, da bomo ta problem drugo zimo že rešili. Letos nam je bila zima zelo naklonjena, ker ni bilo hudega mraza, zato smo lahko zdržali ob mrzli peči.

V sobi sta poleg pečice še dve omari, kjer shranjujemo taborniško opremo, tri manjše mize in 12 udobnih, toda že razpadajočih stolov (fotelji).

Naredili smo si tudi stojalo za zastavico našega voda.

Naša soba bo sedaj na pomlad še prijetnejša, ker nas ne bo zeblo in tako bo tudi delo dosti lažje steklo.

SABINA BARAKOVIČ

Ne bojimo se žuljev

Dnevi postajajo vse daljši, vse topleje je in s pomladjo se je zečela tudi taborniška sezona.

Naši programi pa so mogoče preveč »nabiti« s splošnim znanjem, premalo je izvirnih taborniških spretnosti, s katerimi so začeli gozdovniki. Zato je odredova uprava odreda Bistriških gamsov sklenila, da si mora vsak vod izdelati vodov kotiček.

Nekateri vodi so že začeli z delom. Eni so se odločili za Olševek, drugi pa vihtijo sekire, žage in kladiva v gozdu nad taborniško sobo. Dela ni malo. Postaviti je treba ograjo, vhod v vodov kotiček, klop, ognjišče, lahko pa bi izdelali tudi makete raznih ognjev.

Ker je na rednih sestankih premalo časa, pa tudi ob 18. uri zvečer v gozdu ni več svetlo, se vodi zberejo ob koncu tedna in takrat z orodjem v roki preživijo v gozdu nekaj ur. Pripadnice nežnejšega spola nočejo zaostajati za fanti in mogoče še bolj zagrizeno sekajo suhe smreke, čeprav žulji ne izostanejo. Pa kaj zato. Saj je večina zaradi tega prišla k tabornikom.

Ko bodo kotički končani, se bodo vodovi sestanki odvijali tam. Člani voda se bodo tam spoprijeli z zadanim programom in se urili za bližajoči se področni mnogoboj.

Taborniki smo ljudje z ostalimi vsakodnevnimi dolžnostmi, v organizaciji smo zaradi ljubezni do narave. Pa tudi drugi občani bi se lahko držali gesla Jeana Jaequesa – Nazaj k naravi!

ANDREJA DROBNIČ

OBVESTILO O OBVEZNEM CEPLJENJU PSOV PROTI PASJI STEKLINI

Po Zakonu o varstvu živali pred kužnimi boleznimi (Ur. list SRS št. 18/77) morajo vsi lastniki psov v občini Kamnik privesti svoje pse, stare nad 4 mesece, na cepljenje proti pasji steklini. Psi poleženi do 31. 8. 1980 bodo cepljeni decembra. Stroški cepljenja pri rednem cepljenju znašajo 150,00 din. Popadljivi psi morajo biti opremljeni z nagobčnikom.

Dan	Zbirališče	Ura cepljenja
7. 4. 80	Motnik (Fleger)	8
	Špitalič (šola)	9
	Zg. Tuhinj (Kavsar)	9.30
	Laze (pošta)	11
	Šmartno (Hvale)	12
	Pšajnovica (Pestotnik)	13
	Sela (pri Spruku)	14
	Srednja vas (Ustank)	14.30
	Velika Lašna (Zalaznik)	16
	Vranja peč (šola)	16.30
	Sp. Palovče (Kladnik)	17
	Zg. Palovče (Rems)	17.15
8. 4. 80	Moste (Resnik)	8
	Komenda (Kramar)	9.30
	Podgorje (Rožman)	11
	Križ (Čuber)	15
	Šmarca (Jeran)	16
	Volčji potok	
	Rudnik (Arboretum)	17
9. 4. 80	Nevlje (Novak)	8.30
	Kamnik (na sejmišču)	10–12 in od 15–16
10. 4. 80	Sp. Stranje (Perne)	9
	Kregarjevo (Prodnik)	9.30
	Krivčevo (Jurček)	11
	Črnivec (Jernej)	12
	Godič (Hribar)	14
	Tunjice (Jamovec)	15.30
ZAMUDNIKI		
21. 4. 80	Kamnik	8–9 in od 15–16
22. 4. 80	Motnik	9
	Laze	10
	Srednja vas	11
23. 4. 80	Komenda	9
	Šmarca	10
	Kregarjevo	11

Veterinarski inšpektor
JANEZ POJE

Občni zbor občinske gasilske zveze

Zopet je minilo leto, in društva in organizacije polagajo obračun svojega dela za preteklo leto. Tako je imela tudi občinska gasilska zveza marca svoj občni zbor.

Občinska gasilska zveza šteje skupno 902 operativna člana, od tega 173 v industriji in 79 žensk. Nadalje ima še 439 rezervnih in častnih članov. Tako šteje skupaj 1812 članov. Od tega je operativnih članov od 19-40 leta 622 ali 69 odstotkov vseh članov. Naj navedem še število pionirjev in pa mladincev: pionirjev od 7-14 let je 64, od tega 47 moških in 17 žensk; od 11-14 let je 244 članov, od tega 180 moških in 64 žensk; od 15-18 leta je 163 članov; 104 moški 59 žensk. Po teh podatkih vidimo, da imamo skupaj mladih od 7-18 let 471 članov, od tega 331 moških in 140 žensk, torej se nam ni treba bati za naraščaj v gasilski organizaciji.

Člani izvršnega odbora, so podali pregled dela za minulo leto. Poročilo predsednika je obsegalo predvsem stanje v gasilskih društvih, pogoje, v katerih delajo, izobraževanje kadrov, omenil je tečaje za gasilske podčastnike, za častnike in sodnike. Z obžalovanjem je ugotovil, da gasilci v »Rudniku kaolina Črna« že nekaj let ne delajo, ker je zaradi značaja podjetja zaskrbljujoče in bi se morali odgovorni v rudniku tega zavedati. To društvo že nekaj let ni imelo svojega občnega zbora in je edino v občini, ki ne dela. V zadnjem času so bili obnovljeni trije gasilski domovi, dve društvi pa sta dobili nove, bolj ustrezne prostore. Od vseh društev nima svojih prostorov le društvo na Selah, vendar bo tudi to v kratkem rešeno. Materialno stanje je bilo nekaj let nazaj bolj slabo, saj je občinska zveza dobila za delovanje in opremo društev nekaj dotacije od občine in pa nekaj od zavarovalnice. Ko je bil leta 1976 ustanovljen SIS za varstvo pred požari in sklenjeno, da OZD prispevajo 0,4% od bruto dohodkov v ta sklad, se je stanje občutno popravilo.

Res je, da bo v naslednjih letih šlo največ denarja za gradnjo prepotrebnega novega doma obrambe, v katerem bodo imeli svoje prostore gasilci, milica, civilna zaščita, teritorialna obramba in pa gorski reševalci. Po dograditvi tega doma pa bo ostalo več denarja za opremo gasilskih društev. Treba bo nabaviti nekaj opreme, na primer lestevu za gašenje v stolpnicah, kar do sedaj ni bilo mogoče, saj za shrambo te opreme ni bilo prostorov.

Poročilo poveljnika Jožeta Berleca je obsegalo operativno delovanje zveze. Tako je omenil, da je bilo pred občinskim tekmovanjem opravljenih 720 vaj. V preteklem letu je bilo 13 požarov, nekaj manjših začetnih je bilo v industriji. Od teh požarov je bilo 5 gozdnih. Te požare je gasilo 220 gasilcev in so opravili 372 ur. Največji požar z dokaj visoko materialno škodo je bil v tovarni Svilanit. Prav ta požar pa je pokazal, da so tako prostovoljci kot industrijska društva preslabo opremljena z dihalnimi aparati in drugimi modernimi gasilskimi pripomočki za gašenje takih požarov. Zato je bilo tudi v diskusiji posebej poudarjeno, da bo treba tem problemom posvetiti v OZD več pozornosti in da je treba [illegible] gasilske enote bolje opremiti. Omenil je, da je bilo v preteklem letu 32 vaj skupno z enotami civilne zaščite in da je bilo sodelovanje zadovoljivo. Sedaj poteka tečaj za izprašane gasilce, katerega skupaj s člani gasilskih društev obiskujejo tudi člani enot civilne zaščite, kateri so dodeljeni v gasilske enote. Tako bo tudi na tem področju storjen velik korak k usposobljanju novih kadrov, za morebitne naloge v splošnem ljudskem odporu. Ta tečaj obiskuje preko 100 članov. V jeseni pa bo še en tak tečaj za vse ostale, kateri tega tečaja še nimajo. Tako bodo vsi usposobljeni za naloge, ki so postavljene pred naše organizacije. V zaključni del tekmovanja v počastitev 9. kongresa gasilske zveze Slovenije se je uvrstilo 10 novih ekip, v občinskem tekmovanju je sodelovalo 66 ekip.

Na občnem zboru je bilo izvoljeno novo vodstvo občinske gasilske zveze, predsednik je Janez Pregled mi pa mu zaželimo obilo uspehov pri njegovem [illegible] odgovornem delu za boljšo požarno varnost in v korist vseh občanov.

TONE OSENAR

DONIT MEDVODE n. sol. o.

TOZD SVIT KAMNIK

potrebuje za opravljanje svoje dejavnosti večje število orodjarjev in rezkalcev.

Osebni dohodek je stimulativen.

Od kandidatov pričakujemo, da imajo odslužen vojaški rok. Delo se združuje za nedoločen čas in s polnim delovnim časom.

Vse zainteresirane vabimo, da se čimprej zglasijo v kadrovsko splošnem oddelku v Kamniku, Žebljarska št. 5, kjer jih bomo seznanili še z dodatnimi informacijami.

ETA ŽIVILSKA INDUSTRIJA KAMNIK

potrebuje za opravljanje delovnih nalog v laboratoriju za [illegible] določen čas (nadomeščanje delavk na porodniškem dopustu)

dve delavca s končano srednjo šolo živilske, kemijske ali sanitarne smeri.

Ponudbe sprejema kadrovska služba 15 dni od objave.

Akcije kamniških ribičev

Ribiči družine Kamniška Bistrica PD Kamnik so imeli v zadnjem času več uspešnih akcij. Iz gojitvenih potokov je bilo vloženih okoli 6000 potočnih postrvi v Kamniško Bistrico in Nevljico.

Opažamo, da so vode na kamniškem območju še vedno onesnažene, da namenjamo vsi skupaj še premalo pozornosti tako onesnaževanju voda kakor tudi okolja.

Tako smo imeli v zadnjem času nešteto poginov rib z ogromno materialno škodo.

Inšpekcijske službe obeh občin, tako kamniške kot domžalske, bi morale biti veliko bolj delovne, posvetiti bi morale veliko več skrbi zdravemu okolju, onesnaževanju naših rek, veliko več pa bi morali storiti proti divjim odlagališčem vseh mogočih predmetov na bregovih naših rek in potokov.

Želja ribičev pa tudi mnogih občanov je, da bi bile vode zopet čiste, da bi bile polne rib in drugega življenja, skratka da bi bilo tako, kakor je bilo nekoč. Ribiči se bodo morali sami tudi prizadevati za večjo vzgojo rib in večji vložek v lovne vode.

Treba se bo tudi še bolj zavzemati, da bo zgrajenih še več čistilnih naprav, kar vse bo pripomoglo k bolj čistim vodam.

Med mnogimi akcijami ribičev je bila tudi akcija pojezitve potoka Olševek. Vloženega je bilo dosti dela in truda, vse za boljši ribji zarod v tem potoku. Slika prikazuje eno od več akcij ribičev pri delu v tem potoku.

MARJAN OSENAR

Delovni obračun stahovskih lovcev

Pred dnevi so se člani Lovske družine Stahovica zbrali na rednem občnem zboru in pregledali rezultate svojega dela v preteklem letu. Lani je pet lovcev uspešno končalo šolo za lovske čuvaje, več članov je opravilo tudi izpit za preglednike divjadi.

V lovskem revirju so uredili krmilnice in solnice, poleti pa so nakosili dovolj krme za zimsko krmljenje divjadi.

Število uplenjene divjati je bilo v skladu z lovsko gospodarskim načrtom, čeprav so ugotovili, da bo treba večjo pozornost posvetiti vprašanju, zakaj je teža trofej letos nekoliko padla.

Dogovorili so se, da bo treba dopolniti pravilnik o povračilu škode, ki jo povzroči divjad in določiti objektivna merila za ugotavljanje dejanske škode.

Primerov stekline v svojem revirju sicer niso zabeležili, vendar so kljub temu posvetili vso skrb iztrebljanju potepuških psov in mačk, ki so največji prenašalci te naravne bolezni.

Posebno skrb so lovci namenili tudi obrambnim in samozaščitnim pripravam. Organizirali so več razgovorov o nalogah lovcev v ljudski obrambi in se z obrambnim načrtom dogovorili za dolžnosti, ki jih bodo člani lovske družine opravljali v takih razmerah.

Ker so lovci predvsem gojitelji divjadi so menili, da bi kazalo letos na ustreznih krajih vložiti tudi več fazanjih mladičev.

Dvoletna zaščita muflona se je pokazala kot pravilna, saj je danes v lovišču mogoče videti že res lepe muflone, ki jih prejšnja leta ni bilo. Zato letošnjo sezono načrtujejo odstrel le nekaj muflonov, seveda v dogovoru s Kozorogom, ki prav tako goji muflone na pobočjih kamniških planin.

Lovci med žrebanjem stojišč na brakadi v Zakalu

Izlet na Snežnik

Zima se bo kmalu poslovila, snega v gorah pa je še veliko. Zato izleti v gorski svet še niso tako pogosti, nekateri planinci pozimi raje iz doline opazujejo pokrajino. Drugi gredo na izlet skupaj z organiziranimi skupinami, da se počutijo bolj varne in manj osamljene, da delijo svoja doživetja z drugimi.

Tako sta tudi PD iz Kamnika in Mengša prijavila izlet na Snežnik. Pokroviteljstvo tega zimskega vzpona trajno nosi odbor Istrskega odreda, ker vzpon udeleženci v celoti posvečaju junaškim bojem tega odreda v času NOB prav pod Snežnikom.

Kljub oblačnemu zimskemu jutru je bil avtobus popolnoma zaseden, saj ljubiteljev zimske narave ni manjkalo. Veliko avtobusov je stalo pred planinskim domom na Sviščakih, kjer je bilo izhodišče vzpona na primorskega velikana, pokritega s snegom in objetega v mlečno meglo. Čeprav se je v dolini že čutil vonj pomladi, nas je na poti skozi prostrane gozdove spremljal hud veter in mraz. Zato so organizatorji menili, da zaradi slabega vremena ne bodo vodili pohoda na vrh Snežnika. Tako se je naša hoja zaključila že v gozdu, odkoder pa smo se kmalu odpravili v dolino. Pot nazaj je potekala hitreje, saj je bila zdaj narejena večja steza iz shojenega snega. Nevarnejša mesta so člani PD iz Ilirske Bistrice označili z rdečimi zastavicami, poskrbeli pa so tudi za morebitno prvo pomoč in ob poti postavili za to potrebne ljudi. Kolona planincev je bila ves čas nadzorovana tudi preko radijske zveze ob pomoči teritorialcev. Vsekakor so se oganizatorji zelo trudili, da bi šesti zimski vzpon na Snežnik in pohod »Tisoč žensk na Snežniku« potekala čimbolj varno in uspešno. Zato so v ta namen izdali tudi glasilo »Snežniške vesti«, katerega je prejel malodane vsak udeleženec in v katerem so bila tudi vsa nadaljna navodila.

snežnik
ZIMSKI VZPON

No, trud organizatorjev se je obrestoval, saj do nesreč ni prišlo.

Ponagajalo jim je le vreme, saj smo morali na cesti dalj časa čakati, da so splužili novozapadli sneg in tudi vrh Snežnika se je ta dan prepustil samoti. Malo razočarani, malo veseli, ker smo se sprehodili po lepi zimski pokrajini, smo se vračali domov. Spoznali smo, da v gorah lahko popusti le eden; tisti, ki moti njihov svet tišine. Toda tega se moramo zavedati, sicer postanemo njihova žrtev.

MATEJA

Državno prvenstvo smučarjev tekačev na Palah

Kamniški smučarji – tekači so z letošnjim državnim prvenstvom dokazali, da sodijo v sam vrh elitnih tekačev. V nekaj letih bi lahko zastopali barve Jugoslavije na svetovnih prvenstvih ali na olimpijskih igrah.

Naša najboljša tekmovalka Tatjana Smolnikar, ki je bila kandidatka za svetovno prvenstvo v tekih, je iz nerazumljivih razlogov izpadla iz tekmovalne skupine. Na letošnjem državnem prvenstvu pa je dokazala, da bi prav gotovo zaslužila nastop na svetovnem prvenstvu. Seveda pa moramo pohvaliti tudi naše ostale tekače, ki so si na ne najbolje pripravljeni progi, ki je bila dolga 5 in 10 km, priborili dve srebrni medalji pri mlajših in starejših mladincih. v štafetnih tekih in eno zlato pri starejših mladinkah. Med posamezniki se jih je kar 5 uvrstilo med deset najboljših v državi.

Pri članih je na 30 km dolgi progi Andrej Lanišek med 26. tekmovalci zasedel sedmo mesto – Zvone Kemperl pa je bil šestnajsti.

Pri starejših mladincih sta tekmovala Andrej Balantič in Stane Lamprečnik, zasedla sta 15. oz. 23. mesto.

Starejše mladinke so tekle na 5 km dolgi proti in Tatjana Smolnikar je pritekla na cilj nahitreje in s tem zasedla prvo mesto, Barbara Novak pa deveto mesto.

Najštevilčnejši so nastopili mlajši mladinci, saj jih je nastopilo kar 59. Videlo se je, da so vsi dobro pripravljeni, saj je bila razlika med prvim in desetim samo nekaj več kot ena minuta.

V tej kategoriji je Ivan Sušnik zasedel četrto mesto, Robert Smolnikar deveto in Stane Kavaš osemnajsto mesto.

Mlajši in starejši mladinci so se pomerili v štafetnih tekih na 3 × 5 km in zasedli dve drugi mesti oz. srebrni medalji. Za mlajše mladince so nastopili Robert Smolnikar, Stane Kavaš in Ivan Sušnik.

Pri starejših mladincih pa so nastopili Stane Lamprečnik, Andrej Balantič in Ivan Sušnik.

Ekipno so se naši tekači uvrstili na drugo mesto na letošnjem državnem prvenstvu.

S tem državnim prvenstvom so kamniški tekači delno že opravičili prioriteto med številnimi športnimi klubi v Kamniku.

TONE SMOLNIKAR

Prvenstvo Komende v veleslalomu

Smučarji krajevnih skupnosti Komende, Most in Križa so se v nedeljo, 16. marca, na Krvavcu že drugo leto zapored pomerili v veleslalomu. Sodelovalo je 81 tekmovalcev, ki so bili razdeljeni v pet kategorij po spolu in starosti. Za pionirje je bila proga krajša, kot za člane, članice in veterane.

Pri pionirjih do 4. razreda je zmagal Tomaž CIBAŠEK (KS Moste) s časom 38,34, za njim pa so se razvrstili:

Gregor PERME (KS Komenda) 48,54, Robi KIMOVEC (KS Komenda) 59,35, Aleš ŠTEBE (KS Moste) 1.03,71, Primož ČEVKA (KS Komenda) 1.05,38 itd. Matjaž ŠTEBE (KS Komenda) iz 6. razreda osnovne šole je zmagal med pionirji do 8. razreda s časom 31,94. Za njim so se uvrstili: Jože BREMŠAK (KS Komenda) 32,23, Zdenko NEMEC (KS Moste) 33,09, Jani SLAPNIK (KS Komenda) 33,34, Marjan FICKO (KS Križ) 34,48 itd.

Zelo zanimivo je bilo tekmovanje veteranov (nad 30 let), med katerimi je zmagal Slavko SODNIK (KS Komenda) s časom 1.03,97. Na drugo in tretje mesto sta se uvrstila Jože KERN (KS Komenda) 1.20,24 ter Franc PETERLIN (KS Moste) 1.47,08, itd.

Pri ženskah sta na cilj prispeli le Milena BREMPAK in Joži STREHOVEC (obe KS Komenda), ostale udeleženke niso pripeljale do cilja oziroma so bile diskvalificirane.

Najboljše vožnje so pokazali člani, med katerimi je prijetno presenetil Silvo ČEVKA (KS Komenda) s časom 47,26. Drugi čas 47,90 je dosegel lanskoletni zmagovalec Franc STREHOVEC (KS Moste). od 3. do 10. mesta je bil vrstni red naslednji:

3. Miro JAGODIC (KS Križ) 53,34, 4. Marjan POGAČAR (KS Komenda) 53,49, 5. Peter POGAČAR (KS Komenda) 54,02, 6. Vito PETERLIN (KS Moste) 54, 55, 7. Mitja PIBERNIK (KS Križ) 55,51, 8. Rudi PRELC (KS Komenda) 56,03, 9. Bojan ŠVIGELJ (KS Komenda) 56,71, 10. Franc ZARNIK (KS Moste) 57,90, itd.

Najboljši trije iz vsake kategorije so prejeli medalje, četrti in peti pa priznanje športnega društva Komenda. Organizacijo tekmovanja je vzorno izvedla smučarska sekcija športnega društva Komenda, ki jo vodita Strehovec in Peterlin. Organizatorjem je na pomoč priskočila delovna organizacija Inex Adria Aviopromet s štartnimi številkami.

SREČO LAH

Uspeh košarkarjev

Članska vrsta kamniških košarkarjev je po triletnem premoru v jeseni začela nastopati v slovenski košarkarski ligi. Dolga odsotnost s kvalitetnih tekmovanj in pomanjkanje izkušenj so gotovo storili svoje in kamniški košarkarji se niso uspeli uvrstiti v super ligo, v kateri igra 10 najboljših slovenskih moštev. Temu je botrovalo tudi to, da v Kamniku tedaj še ni bilo primerne telovadnice in Kamničani so bili kot domačini prisiljeni gostovati v Mengšu in Domžalah.

Z izgradnjo športne dvorane pri šoli Frana Albrehta in telovadnice na Duplici je Kamnik dobil objekta, ki bosta gotovo veliko prispevala k zdravi vzgoji šolske mladine, prav tako pa bodo v njih dobili svoj prostor športniki in, ne nazadnje, rekreativci.

Košarkarji so začeli trenirati v veliki športni dvorani z obilo razumevanja samoupravne telesno kulturne skupnosti in ravnateljstva osnovne šole, ker dvorana takrat še ni bila razdeljena med koristnike. Ravno navadili so se na ambient, na prostornost, ki je do tedaj niso bili navajeni, že so ostali brez strehe nad glavo, ker je bilo treba dvorano dokončati, kar naj bi trajalo ves mesec dni. Na pomoč je priskočil ravnatelj osnovne šole na Duplici, ki je prijazno odstopil sobotne termine za tekme. Dogovoriti se je bilo treba še s koristniki, da so odstopili nekaj ur, namenjenih rekreaciji in treningi so se lahko nadaljevali.

Po neuspehu v predtekmovanju za super ligo, so bili Kamničani razporejeni v vzhodno republiško ligo. Za nami je prvi del tekmovanja in kamniški košarkarji so prepričljivo prvi s štirimi točkami naskoka pred zasledovalci. Povedati je treba, da bo v prihodnjem letu prišlo do reorganizacije v tekmovalnem ligaškem sistemu, saj bo osnovana enotna republiška liga in prvouvrščeni moštvi iz vzhodne in zahodne skupine bosta imeli pravico nastopa v najvišjem republiškem tekmovanju.

To je prav gotovo dober motiv in upajmo, da bodo Kamničani prvi tudi ob koncu tekmovanja.

KAMNIK	7	6	1	692:606	12
DRAVOGRAD	7	4	3	569:535	8
ELEKTRO	7	4	3	630:610	8
ŽALEC	7	4	3	665:654	8
ZLATOROG	7	4	3	604:599	8
PODBOČJE	7	3	4	556:593	6
DRAVA	7	2	5	533:571	4
POMURJE	7	1	6	539:620	2

V kratkem času je uspelo upravi kluba in trenerju Janezu Vodičarju pripraviti igralski kader, ki obeta, da bomo tudi v prihodnjem letu v našem mestu lahko prisostvovali tekmam z najboljšimi moštvi iz Slovenije. Vendar ob vseh uspehih članske vrste ne smemo pozabiti, da v senci starejših trenirajo tudi kadeti in mladinci, ki bodo pomerili svoje moči z vrstniki v poletnem tekmovanju. Aprila se začne tudi liga za kadetinje in članice in ljubiteljem košarke obeta bogata sezona.

Dopolnilna dela v športni dvorani gredo h koncu in košarkarji bodo spet lahko zaigrali na svojem terenu in pred svojo publiko, katere pomoč bodo še kako potrebovali.

Poglejmo še lestvico vzhodne lige po končanem prvem delu tekmovanja.

JOK

Rekreacija – rekreacija – rekreacija

Odbor za REKREACIJO pri ZTKO Kamnik organizira v letu 1980 aprila, maja, junija – septembra, oktobra, novembra in decembra DRUŽINSKO TRIM VADBO in VADBO ZA ODRASLE občane Kamnika.

DRUŽINSKA TRIM VADBA (mati, oče in otroci) bo vsak petek od 18.30 – 20. ure v novi športni dvorani. Ker je dvorana pregrajena na tri dele, lahko istočasno vadi cela družina (mati, oče in otroci), vadba pa bo ločena za starše in bo potekala pod strokovnim vodstvom.

TRIM VADBA ZA ODRASLE (ženske in moški)
V telovadnici pri zdravstvenem domu bo potekala organizirana rekreacija za odrasle (ženske in moške) vsako sredo od 20.–22. ure.
Prijavnina znaša 200 din – za odrasle (na osebo), otroci do 10. leta imajo TRIM VADBO brezplačno.
Prijave sprejema ZTKO Kamnik – Kidričeva 15, ali po telefonu 831-564.
Vadba se začne takoj po objavi!

FRANCI OMERZU

Delo se potrjuje v uspehih

Uspehi, ki jih v zadnjem času žanje članska ekipa košarkarskega kluba Kamnik v zahodni slovenski ligi, so več kot zgovoren dokaz, da je mogoče z dobrim in organiziranim delom doseči prave cilje. Tako so ocenili tudi delegati na občnem zboru kamniškega košarkarskega kluba, ko so spregovorili o uspehih v preteklem letu, o programu za letošnje leto, o finančnem programu letošnjega leta in planskih usmeritvah za prihodnje srednjeročno obdobje, ki so usklajene s sprejetimi smernicami razvoja v občini.

Čeprav so bili uspehi – tako tekmovalni kot organizacijski – v zadnjem času vidni – tudi ostale ekipe namreč dobro delajo – pa so bili v oceni dela dokaj kritični.

Nekaj sklepov je ostalo neuresničenih, tako na primer niso pripravili sindikalnega prvenstva, zarado zakasnitve pri otvoritvi športne dvorane niso organizirali Ferbežar-Mlakarjevega memoriala. Tudi kadrovsko se niso okrepili, kot so načrtovali in želeli, kar je seveda zavrlo tudi vključevanje širšega kroga ljubiteljev košarke v vrste ekip. Obojestransko šibko je bilo tudi sodelovanje s klubom iz sosednje občine, čeprav sta skupaj uvrščena v medobčinsko zvezo.

Ob kritičnih ocenah pa tudi pohval ni manjkalo. Namenjali so jih predvsem novi športni dvorani, pa upravnemu odboru, ki je z zavzetim delom nemalo pripomogel k boljšemu položaju košarke v Kamniku. Z novimi prostorskimi pridobitvami, ki naj bi jih v prihodnje obogatili s športno dvorano v šolskem centru in z več odprtimi vadbenimi površinami, pa se v prihodnosti košarki lahko obetajo še lepši uspehi. Seveda, če bodo uspeli zagotoviti tudi ustrezne strokovne sodelavce, pospešiti izobraževanje in uresničiti pobudo, da naj bi imeli v svojih vrstah poklicnega trenerja, ki bi vodil člansko ekipo. koordiniral delo vseh ekip in šolskih društev. Potem tudi njihov cilj, sredina slovenske super lige in množičnost v košarki ni nedosegljiv. Jasno je seveda, da bo košarkarski klub tudi v prihodnje tesno sodeloval z občinsko telesnokulturno skupnostjo in zvezo telesno kulturnih organizacij.

Na občnem zboru so izvolili tudi novi upravni odbor, ki mu bo predsedoval Danilo Cerkvenik ter odbore in komisije košarkarskega kluba. Po občnem zboru pa so se kamniški košarkarji v trening tekmi pomerili z Ježico, ki je bila boljša v obeh polčasih in je domačine na koncu premagala z rezultatom 95:78.

ŠAH – ŠAH – ŠAH – ŠAH

Brzoturnir v Komendi

Šahovski klub Komenda že vrsto let vsako tretjo nedeljo v mesecu organizira brzoturnir. Turnirji so vedno dobro obiskani, saj se jih je v februarju udeležilo 14 šahistov, v marcu pa kar 18. Na februarskem turnirju so bili doseženi naslednji rezultati: 1. ŠTRAJHAR 8 točk, sledijo pa 2. KRIŽELJ 6,5, 3. SKOK 6,5, 4. BRAČIČ 6, 5. ZUPANČIČ 6.

Na marčevskem turnirju pa je bila udeležba kakovostno še močnejša, doseženi so bili naslednji rezultati: 1. KRIŽELJ Ciril 11,5, 2. ŠTRAJHAR 11, 3. PERGAVNIN 10.5, 4. SKOK 10,5, 5. KOHEK 10, 6. OSOLIN 9,5.

Šahovski klub Komenda vabi tudi ostale ljubitelje šaha, da se udeležijo rednih brzoturnirjev vsako 3. nedeljo v mesecu.

J.

PLANINSKI KOTIČEK

Mladi planinci spoznavamo preteklost

Mladi planinci šole Kamniškega bataljona v Stranjah bi radi dodobra spoznali svojo domovino in njeno junaško preteklost. Zato usmerjamo svoje izlete v znamenite kraje in se udeležujemo spominskih pohodov.

Že nekaj let zapored smo bili med pohodniki na Stol – tako tudi letos. Lani smo bili na Poreznu, letos pa tudi v Dražgošah.

Toplo oblečeni, oboroženi s smučarskimi palicami in dobrotami v nahrbtnikih, smo se 13. januarja s posebnim avtobusom odpeljali izpred šole. V Kamniku so se nam pridružili še odrasli planinci. Peljali smo se proti Gorenjski. V daljavi so žareli zasneženi vrhovi gora in vabili. V Bohinjski Beli smo izstopili. V dolgi koloni smo krenili iz Soteske. Ozka gaz nas je vodila strmo navzgor, v mogočne gozdove Jelovice. V začetku je mraz pošteno grizel, a kmalu smo se ogreli. V sipkem snegu so bile stopinje precej majave. S prepadnih skal so visele dolge, ledene sveče. Skozi krošnje smrek so se prebijali sončni žarki. Bilo je nepopisno lepo. Dve uri smo se že pomikali v dolgi koloni, ko smo se znašli pri gozdarski koči na Rovtarici. Tam so nam postregli s toplim čajem in klobaso. Kako se je prileglo! Dobili smo novih moči, kajti pred nami je bilo še vsaj toliko poti, a to nas ni motilo. Razmišljali smo o tistih, ki so v vojnih dneh gazili tod lačni, prezebli – na vsakem koraku je nanje prežala smrt. V srcih je bila ena sama velika želja – da se kaj takega ne bi nikoli več ponovilo!

Prispeli smo v herojske Dražgoše. Že pri prvi hiši so nam gostoljubno ponudili čaj. V znak priznanja za prehojeno pot smo prejeli spominske značke. Pridružili smo se nepregledni množici pri spomeniku, kjer je bila zaključna slovesnost.

Ponosni, da smo zmogli dolgo in naporno pot, prevzeti nad junaškimi dejanji borcev Cankarjevega bataljona, smo se podali v dolino. Pogled nam je uhajal nazaj, k spomeniku, ki se nam je zdel kot junak na mrtvi straži . . .

Tudi letošnji zimski pohod na Stol (februarja) nam je ostal v najlepšem spominu. Že ob 5. uri smo se z avtobusom odpeljali do Žirovnice, od koder smo krenili do Valvazorjevega doma. Tam je mrgolelo mladih in tudi priletnih planincev iz vseh krajev Slovenije in celo iz zamejstva. Malo smo se okrepčali in v nepregledni koloni krenili proti vrhu. Pot naj bi trajala tri ure. Vsak je dobil listek, ki naj bi ga na vrhu zamenjal za drugega. Že smo zagrizli v prve strmine in nekaterim je pričelo preveč greti, kajti sijalo je sonce in nebo je bilo brez oblačka. Bolj proti vrhu smo šli, bolj nam je igralo srce. Kakšen razgled! Na vrhu smo posedli in se predali sončnim žarkom. Pomalicali smo, se slikali in se pripravili za spust. Za nekatere je bil le-ta najbrž največji užitek. Tri najmlajše pa je naš vodnik Lado navezal, da se ne bi prehitro skotalili v dolino. Ob povratku smo dobili žige in nekateri spominske značke za večkratno udeležbo.

Golob Vladka
Lanišek Matjaž

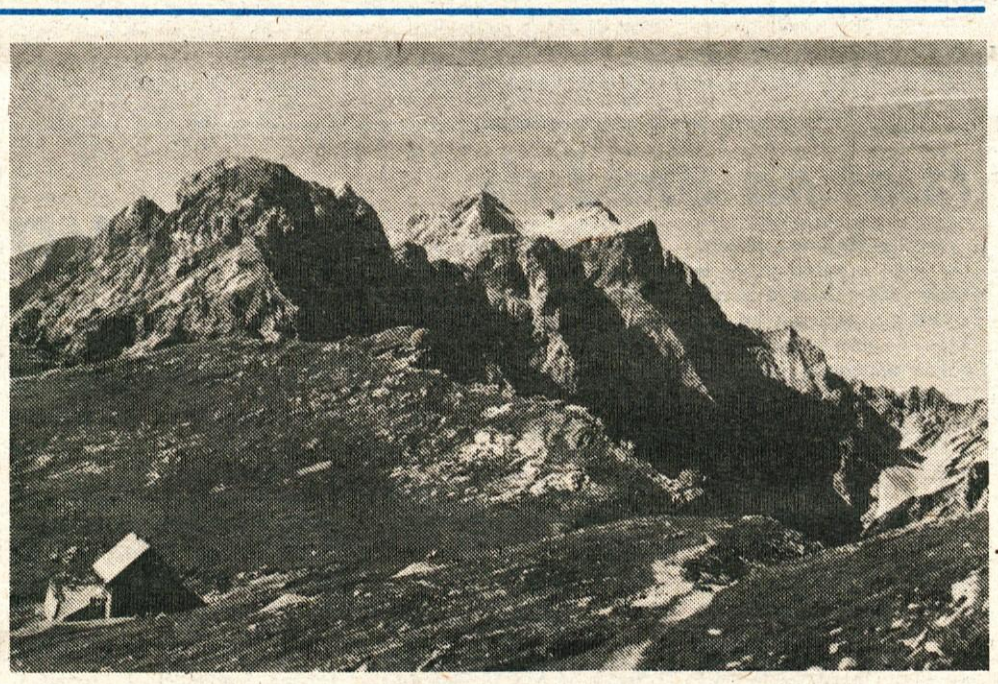

PLEZALNA ŠOLA

Teoretični del plezalne šole gre h koncu. Dnevi so že daljši in toplejši, in kmalu bodo oživele skale v Starem gradu, kjer se urijo bodoči alpinisti in kamor zaide tudi kak »star maček«, da semu povrnejo plezalski prijemi in občutek gotovosti v steni.

Plezalskih tur je bilo za tečajnike kar precej, in niso bile preveč zahtevne. Mnogi so prvič zajadrali v zimske gore in jih je bilo treba še veliko naučiti. Tudi udeležba na turah ni bila prveč velika, zato smo morali nekatere stvari večkrat ponavljati.

Kmalu bodo tečajnike sprejele kopne skale, do takrat pa se morajo seveda še veliko naučiti.

VZPONI V JANUARJU IN FEBRUARJU

Januar in februar sta bila meseca, polna vzponov in pristopov. Zlasti to velja za februar, v katerem je bilo opravljeno kar 71 plezalnih tur. Najbrž se ni treba posebej vprašati, zakaj takšna številka, saj je bilo vreme vabljivo, razmere pa vsaj na naših, južnih straneh sten, naravnost odlične.

Pa poglejmo najprej januar – Od 37 plezalnih tur so bili: 3 pristopi; 15 vzponov I. stopnje; 14 vzponov II. stopnje; 1 vzpon III. stopnje; 4 vzponi V. stopnje.

To je Bobnar v Brani, ki so ga preplezali: Marjan Kregar, Dušan Podbevšek, Bojan Pollak in Franc Vetorac.

V dolini Bele pa sta Janko Plevel in Roman Štrajhar preplezala svečo v slapu Orglice z naklonom 70 stopinj.

V februarju je razporeditev vzponov taka: 9 pristopov; 23 vzponov I. stopnje; 22 vzponov II. stopnje; 5 vzponov III. stopnje; 5 vzponov IV. stopnje; 5 vzponov V. stopnje.

Omembe vredni so naslednji vzponi: Slap Rep v Repovem kotu (75 stopinj, 40 m) plezala: Dušan Podbevšek in Franc Vetorac. Zeleniško špice: Padalska grapa, prva zimska ponovitev, plezali Dušan in Lado Podbevšek, Franc Vetorac in Irena Markuš

Rzenik: Jakova smer (ocena II. V.) prva zimska ponovitev, plezala Cene Berčič in Milan Gladek

Brana: Bobna, plezala Violeta Potočar s soplezalcem iz AO Domžele (Janez Vodlan)

Teme RJAVINE: SMER Duhovnik-Hočevar (ocena V.) druga zimska ponovitev, plezal Bojan Pollak s soplezalcem iz AO Ljubljana-Matica (Stane Belak)

Skuta: Pod stolpom (ocena V.) plezala Marjan Kregar in Bojan Pollak

Brana: Osrednja grapa, plezala Marjan Kregar in Bojan Pollak 3-dnevno grebensko prečenje Kamniških Alp od Kočne do Ojstrice, prečili Dušan Podbevšek, Franc Vetorac in Irena Markuš.

SMUČANJE NA KAMNIŠKEM SEDLU ZA ŠTUPARJEV MEMORIAL

Sedemnajst let je že minilo od prvega Štuparjevega memoriala in od takrat ga prirejamo vsako leto. Tudi letos so za to zadolženi alpinisti in gorski reševalci z PK Kamnik, da bi ta za počastili spomin na Alberta Štuparja, kamniškega alpinista, gorskega reševalca in smučarja, ki se je smrtno ponesrečil v Brani.

Čeprav je bilo v zadnjem Kamniškem občanu objavljeno, da bo smučanje 27. aprila, moram ta datum popraviti. Smučanje bo 13. aprila, če pa bodo snežne razmere neugodne, bo prestavljeno na 20. aprila. Obvestiti moram vse, da so vsi datumi, ki so bili objavljeni v seznamu izletov in akcij okvirni, torej so možni popravki, o katerih vas bomo sproti obveščali.

TEČAJ ZA GORSKO STRAŽO

V ponedeljek, 31. marca, se bo začel tečaj za nove gorske stražarje, ki bo obsegal 6 predavanj in izlet na Vremščico, pa še nekaj čistilnih akcij po vrhovih Kamniških planin. Tečaj bo potekal v prostorih PD Kamnik na Kidričevi 38, od 18. ure dalje.

Pogoji za tečaj niso zahtevni: starost nad 14 let in članstvo v PD.

IRENA MARKUČ

GLASILO SZDL OBČINE KAMNIK
KAMNIŠKI OBČAN

KAMNIŠKI OBČAN glasilo SZDL občine KAMNIK – Ureja uredniški odbor – glavna in odgovorna urednica Jana Taškar – tehnični urednik Franc Mihevc – Izhaja dvakrat mesečno – Uredništvo in uprava – Kamnik, Japljeva 6, telefon 831-124 – tekoči račun 50140-678-57156 – Rokopisov in fotografij ne vračamo – Tiska ČGP Delo v Ljubljani.